

Glas Svobode.

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

"OD BOJA DO ZMAGE!"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO!"

Štev. 38.

Entered as Second-Class Matter July 8, '03 at the Post Office at Chicago, Ill. under Act of March 3 1879

Chicago, Ill., 18. septembra 1908.

Subscription, \$1.50 per year. Naročnina \$1.50 za leto.

Leto VII.

Razgled po svetu.

Avstrija.

Dunaj, 14. septembra. Od prvega, drugega in četrtega bataljona bosnjaško-hercegovaškega pešpolka je šlo 250 mož na dopust v svojo domovino. Zahtevali so, da se jih z hitrejšim transportom domu odpravi, kar pa niso bili uslišani in so se zaradi tega uprli. Ta dogodek je bil brzjavno na vojaško upravo v Sarajevo naznanjen, kjer je tretji bataljon z nabiti puškami upornike sprejel in v zapore odvel.

Proti voditeljem upornikov se je preiskava uvedla, ter bodo od vojnega sodišča sojeni.

Splošno se ta upor na politično vrvenje prišteva, ker je nejevolja v Bosni in Hercegovini veliko večja, kakor jo hočejo vladni krogi pripoznati.

Rusija.

Petrograd, 12. septembra. Ruska vlada namerala vojno pravo v vzhodnih provincijah odpraviti in bodo "poostrene varnostne naprave" vpeljane. Vlada je prišla do spoznanja, da od delavcev in kmetov se ni vstaje bati, torej je "potrebno", da se pozornost na druge sloje obrne, kakor je to v Petrogradu in v Moskvi.

Angleška.

London, 13. septembra. Danes je bil tukaj zaključek evharističnega kongresa. Popoldanske procesije se je neznansko veliko število katoliške duhovnine in ljudstva udeležilo. Sprevod je vodil papežev odposlanec kardinal Vanutelli, toda brez hostije, ko se je temu protestantsko ljudstvo uprlo. Ob strani kardinala, kot častna straža so korakali odličnjaki, kot vojvoda Norfolkški i. dr.; sledili so nadškofi in škofi v službenih oblekah, toda ne v oblekah, kakoršna rabijo pri cerkvenih opravilih.

— London, 13. septembra. Protestantovska "Alijenca", je v Westminster Hall zborovala, ter zadovoljstvo izrazila, da se ni katoliški sprevod po prvotnim programu vršil. Hvalili so premirja Asquith, za mozati nastop, da se je za protestantizem odločno potegnili, ter s tem nakano katoliške cerkve preprečil in protestanti-zeu probudil.

(Ni dolgo tega, kar je papež nade izrazil, da pričakuje, da se Angleška v doglednem času v okrilje "edino zveličavno" katoliške cerkve povrne. Evharistični kongres v Londonu ni bil nič drugega, kot tipalnice rimske cerkve, ko bi rada Francijo namestila. Rimska cerkev hoče denarja in Arglija je bogata; toda Angleži so trgovci in rimska špekulacija se utegne izjaloviti. Op. ured.)

London, 12. septembra. Ceni se, da je v Angliji 1.000.000 delavcev brezposelnih, in da jih je veliko vsled lakote že umrlo.

\$7,500.000

v gotovini in velika posestva na ruskem je podedoval Friderik Schmidt iz Spindelhof na Bavarskem. Friderik Schmidt, je bil reven delavec, ki se je preživljal s tesarijo dokler ga ni Bavarski konzulat v Petrogradu obvestil o velikanskem premoženju kojega mu je zapustil nemeč — ruski general Schmidt, kateri je služil rusom v Krinski vojni in se od takrat povzpela do generala. Oženil je bil neko bogato vdovo — grofico. Njegov dedič Friderik, pa je bil tudi odlikovan z železnim križem za hrabrosti v Prusko-francoski vojni.

Francija.

Paris, 12. septembra. Louis A. Gregori, kateri je koncem junija na Dreyfusa z revolverjem streljal, je bil od porotnikov oproščen. Dognalo se je bilo, da so Dreyfsovi nasprotniki streljajne uprli, zorili, da bi se zopet, po celem svetu znane spletkarije, pred sodišči razvijale. Državni pravdnik je rekel, da vlada noče, da bi Gregori bil za mučenika, torej zahteva, da se ga samo okori. Ko je bil Gregori oproščen, je med poslušalcem šunder nastal, a se je kmalu polegel, demonstrante pred sodiščem je pa policija razgnala.

Nemčija.

Norimberk, 14. septembra. Tukaj se je v nedeljo pričelo zborovanje nemških socialstov.

Za predsednika je bil izvoljen voditelj nemških socialstov in znani državni poslanec Singer.

— Essen, 14. septembra. Policija je v Wanne demonstrante rudarjev z orožjem razgnala, ter deset oseb težko ranila.

Amerika.

Keir Hardie.

New York, 13. september. Keir Hardie, najuglednejši zastopnik delavstva v angleškem parlamentu je v nedeljo popoldan v New Yorku govoril pred "Central Federated Union", v katerem je ameriško delavstvo pozivljal, da se naj s politiko bavi.

Hardie je rekel: "Na Angleškem smo na to prišli, da smo bili zmerom prezirani in zapostavljeni, če smo z našimi glasovi konservativcu pomagali ali liberalcu. Potem smo mi poslali neposredno naše zastopnike v parlament in dobrih posledic je bilo toliko, da bi predaleč seglo, ako bi hotel vse naštevati."

Hardie je tudi v prilog socialističnega kandidata za predsednika Eugena V. Debsa govoril, ter vse delavce pozivljal, naj svojo stvar s strmljenjem socializma spoji.

Se zopet vrnil v šolo kjer je 170 otrok zgorelo.

Cleveland, O. 14. sept. Od onega osodepolnega dneva, ko je zgorelo 170 otrok in dve učiteljice zadnjega meseca marea, med katerimi je bilo tudi nekoliko slovenskih žrtev, podali so se danes v prvi otroci zopet v šolo.

Manjšanje priseljevanja.

New York, 12. septembra. Priseljevanje avgusta meseca t. l. je nastopno bilo: Dospelo je v New York 18,732 priseljenikov proti 75,472 avgusta meseca lanskega leta. Iz Nemčije je prišlo 1821, a vlni 3325; iz Avstrije 843, vlni 11,036; iz Ogrske 1790, vlni 11,330; iz Italije 2012, vlni 15,356; iz Rusije 4146, vlni 16,636; iz Švice 92, vlni 318.

Kot Nemečev je bilo avgusta meseca t. l. 2698 vrstjenih, a vlni 7516. Nemeč so napovedali, da so \$108,718 gotovine seboj prinesli, a vlni \$216,972. Vsi, 18,732 bróječi priseljenici so \$5,40,446 imajoče gotovine napovedali, a vlni avgusta meseca došli 75,472 priseljenec je \$1,443,614 prineslo. Vsega skupaj je prišlo 17,586 iz Evrope. 11,154 so vožnjo sami, za 7290 so sorodniki in za 288 so drugi plačali. Od dospelih 18,732 priseljenec je šlo 16,222 k sorodnikom, 1521 k prijateljem, a 989 je bilo brez znancev. Od vseh je bilo 3657 pod 14 let, 13,768 od 14 do 44 let in 1307 čez 44 let starih. V državi New York jih je ostalo 7725, v Pennsilvanijo jih je šlo 2382, v Illinois 1485 in v New Jersey 1143.

PREDSEDNIŠKI KANDIDAT.

Evgene V. Debs, žanje z vsakim dnevom večje vspehe in ovacije na agitatoričnem popotovanju po zapadu. Posebno vznemirjeni so kapitalisti po Californiji, kjer se tolikega števila privržencev niso nadjali.

V San Diego, Cal. se je zbralo nad 15,000 ljudi. Prišli so iz vse okolice in bližnjih vasi so vozili posebni vlaki v mesto, in ker ni bilo nobene dvorane dovolj velike vvrstili so se v parado ter marčali v pol milje oddaljen prostor na hribček zunaj mesta kjer se je zborovalo.

V tipičnem kapitalističnem mestu kakoršno je Los Angeles je pa kupilo 7,000 ljudi vstopnice po 25 centov za v auditorium kjer je govoril Debs. V San Francisco je kupilo vstopnice po 25 centov 5,000 ljudi, ker večje dvorane ni bilo za dobit.

14. t. m. je pokazalo mesto Grand Pass, Oreg. izvanredno navdušenje za Debsa. Gledališče je bilo natlačeno polno in tako se zavedujoči ljudje povsod gibljejo in mislijo drugači, kot so mislili do sedaj in tako je tudi prav. Zakaj bi ne dali možu priložnost, da pokaže svoje zmožnosti, kako ga more drugači ceniti in obsojati, kakor to delajo naši prevzetni politiki, brez da bi popred izdrli bruno iz lastnega očesa in pometli nesnago iz lastnega tabora.

Portland, Oreg. 15. sept. Danes se je pripeljal tu sem Debs in govoril je v velikem drsalnem splotju. Navzočih poslušalcev je bilo okoli 10,000. Predno je dospel rudečkar v mesto došlo je v vagon večje število poročevalcev meščanskih listov in sedaj priobčujejo večje članke in podrobne poročila o zborovanjih in govorih. Na istem vlaklu se je pripeljal v mesto nad 200 potnikov, katera svota se bo porabila za rudečkarja v pokritje stroškov.

Žrtve železnice.

V nedeljo zjutraj ob 12. uri 50 m. sta v Chesterton, Ind., 21 milj od Chicago dva osobna vlaka skupaj trčila; dve osebi ste bile takoj mrtve, a veliko število pa več ali manj ranjenih. Nezgodba se je pripetila vsled gostega dima, da ni bilo varstvena znamenja viditi.

Appeal to Reason

od zadnjega tedna in izhajajoč v Girard, Kans., je ves od koneca do kraja posvečen katoliški cerkvi, povod temu so dali razni katoliški duhovni, ki so začeli nesramno gonjo proti socializmu, češ, da je le ta nasprotnik "sv." katoliške cerkve; to ni res, res pa je, da se farji bojijo socializma dobro vedo, zakaj. Koliko bolj napredujemo, toliko bolj na nas lajajo in bojo toliko bolj, kolikor bolj bomo napredovali.

Dotični list razkrinkava zvezo med vlado in klerikalizmom, našteva vladni in katoliški cerkvi grehe, katerih imate radi skupne kompaktnostiglede filipinskih otokov toliko da jih noben svetnik ne izbriše. Poznejše prineseno kaj v prevodu, priporočamo pa za sedaj list vsem, ki čitajo angleško. List stane za celo leto samo 50 centov, je tednik obseguje 7 colon na 4 straneh.

Katoliški duhovni celega sveta opozarjajo svoje člane na rastočo nevarnost socializma. Mi pa pravimo, ako je katoliška cerkev čisto verska organizacija, se nima ničesar bati od socialistov, ako je pa podkupljiva ustava, potem se pa opravičeno žihar boji, ker plačilo gotovo ne izostane.

VELIKA MANIFESTACIJA DELAVSTVA

pad zaščito čeških socialstov v Pilsen Parku, zadno nedeljo se je obnesel novsem v popolno zadovoljnost udeležencev.

Od 18. Pl. in Loomis ceste, je marčala množica sestoječa iz socialstov, raznih unionistov in izobraževalnih društev po 19 cesti do Throop in potem 18 cesti do Albany ave. do vrta. Korakali so štirje v vrsti s šterimi godbami razvrščenimi med vrsto. Vrsta je bila približno 5 blockov dolga, na čelu iste so korakale mlade deklice, ki so posebno pozornost povzročale.

"Mother" Jones, je nastopila v Parku, kot prva govornica in vspodbujala navzoče k vstrajnosti. Mother Jones je že 70 let stara, vendar pa še čila in krepka.

Govorili so še James H. Brower, kandidat za guvernerja države Illinois, v angleškem in Fr. Hlavaček, ter Joseph Ambroz, v češkem jeziku, predsedoval pa je J. J. Kral, urednik Spravedlnosti.

Sprejela se je resolucija, ki prekolne kapitalistično vodstvo in paniko, sosebno se opozarja delavske organizacije, da se naj ne puste farbatati od kapitalističnih agentov, da bi zopet volili za njih interese, ter zopet njih gnjili sistem spravili na površje. Nato sta Olson in Pick, oba zastopnika organiziranega delavstva k resoluciji dostavila zahtevajoč žensko enakopravnost, kar je bilo sprejeto brez ugovora.

Californija in nje pridelki.

Californija je toliko časa imela ime "država zlata", da se je prezrl velikanski razvoj mogočne industrije, katera danes zapostavlja v ogromni večini produkcijo zlata. Trgovinska zbornica v San Francisco je sestavila statistiko po kateri se je dosedaj pridobilo zlata v Californiji za \$1,452,785.767. Najboljše leto je bilo 1852, v katerem se je za \$81,294,700 zlata dobilo. V času od leta 1850 do 1862 se je povprečno vsako leto za \$55,000,000 zlata produciralo; toda od takrat se pridobitev rumene kovine zmerom zmanjšuje, kar predstavlja nastopni povprečni pridelok od leta 1866 sem:

1866 — 1875.....	\$17,100,000
1876 — 1885.....	\$17,700,000
1886 — 1895.....	\$13,100,000
1896 — 1905.....	\$16,900,000
1906 — 1907.....	\$18,500,000

Od kar produkcija zlata pojejuje, je država Californija po šadjereji zaslovela. V minulem letu je Californija izvozila 180.000.000 funtov češpelj, 140.000.000 funtov rozin. Potem 24.300 železniških vagonov pomaranč, 4200 vagonov limon, 163,800,000 funtov sladkorne pese, 14,000.000 funtov orehov in 254,300,000 funtov posušenega sadja. Sadna industrija se zmerom veča in lahko se reče, da bo kmali vrednost vsega zlata, kar se ga je v državi dobilo prekoslila.

Gozdni požari.

Duluth, Minn. 12. septembra. Usoda Grand Marais, Minn. se baše danes ponoči odločila, bo li žrtva požara. Sinoči je odplul o sobni brzoparnik, da je, od požara prizadetim živeža dopelal. Manjši parniki vozijo ob obrežju, da pogorelee v zavetišča odvažajo. Parnik "Gopher" je stalno tu, da pomaga požar omejiti.

— Detroit, Mich. 12. septembra. Vsled dima od gozdnih požarov je promet v prekopih med Lake Erie in Lake Huron ustavljen. Več parnikov je na jezeru, ko nemorejo zaradi dima do svojega cilja pluti.

Napredek.

Napredovanje imenujemo tisto, ako ne delamo ravno tako, kakor so naši predniki delali, temveč smo do prepričanja dospeli, da moramo po novejšem načinu delati, kar nam bolj koristi. Ako je naš ded umel do sto šteti, a naš oče tisoč v dvajset delov razdelil, je napredoval v računstvu in mi smo zopet v toliko napredovali, da računamo kako si več koristi pridobimo na kolikor možno lahkoten, toda po vsem pošten način. Tako mora vsak previden človek računati in posebno danes, ko so zasluhi slabi, ter se more na vsak cent gledati, kako se obrne da kaj zaleže.

Vse to je odbor S. N. P. D. št. 1 v Chicagi v svoji seji dne 15. t. m. temeljito pretresaval, ter končno do zaključka prišel, da se more bolniška podpora za svoje člane povikšati. V poštev se je vzelo, da zdravniki in zdravila veliko vzamejo; ako je član samski, da svojeev nima, mora postrežbo plačati in ako pa ima rodbino in nič ne zasluži, kako tedaj živeti? Toraj dobivajo člani po \$8,00 na teden skozi pol leta bolezni, a drugo pol letje pa po \$4,00 ako bolezen toliko časa traja, in ako je bil dotičnik šest mesecev član društva.

Za slučaj smrti se je za sedaj pogrebni prispevek na \$75,00 določil, kar se članom pri asesmentu za vsak slučaj posebej priračuna.

Zdravniška spričevala in vse potrebne tiskovine so se dale v tisk, in kakor hitro jih društvo dobi bojo do sedaj prijavljeni člani obveščeni, da jih zdravnik preišče.

Sicer pa podpisani prijavljenim društvam pismeno obrazložim o podrobnostih stanja in razvoja društva št. 1.

S bratskim pozdravom.

Jos. Ivanšek, tajnik.

1517 S. 43rd Ave. Chicago.

— Cleveland, O. 12. septembra. Dim od gozdnih požarov je tako gost, da je bilo solnce zatamnjeno. Megleni rogovi na jezeru neprestano varnostna znamenja dajejo.

— Greenville, Pa. 12. septembra. Gozd "Forest Big Woods" je v plamenu; farmarji se trudijo da požar omejijo. Ogenj je nastal vsled isker železničnih strojev.

— Duluth, Minn. Požari še zmerom divjajo; gozdovi ob severnem obrežju jezera so na sto milj dalje v plamenu. Na milijone vrednega lesa je še zmerom v nevarnosti da bo vničen. Veliko Slovencev je ponesrečenih, ko jim je požar do cela vse uničil.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.50	100 kron,
za \$ 41.00	200 kron,
za \$ 102.50	500 kron,
za \$ 204.50	1000 kron,
za \$ 1018.50	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljatve izplačuje c. kr. poštno hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam poslati je najpriilžneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.

109 Greenwich St., New York

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Martin Kačur.

ŽIVLJENJEPIŠ IDEALISTA.

Spisal Ivan Cankar.

DRUGI DEL.

II.

Žarko je gorelo solnce v dolino, Kačurju pa se je zdelo, da solnce ni svetlo, da palijo senice, ki jih je dolina polna. Megla, prašna in vroča, je bila pred njegovimi očmi. Vozovi so ropotali, svetile so se bele, pisane obleke, iz soparnega vzduha se je prikazal ob poti obraz, širok nasmeh na njem; pred cerkvijo se je zibala pisana množica.

"Torej se je vendar opeknel!" je vzkliknil nekdo čisto blizu voza in zasmejati so se naglas.

Župnik je stopil pred oltar, opravil je čeremonijo zelo hitro, nato je pogledal osorno na obadva in je izpregovoril.

"Ampak to vama rečem, vidva —"

Cerkev je bila polna in nekdo se je zasmejal za durmi. Župnik je zamahnil z roko in se je okrenil.

"Ti bom že povedal v zakristiji!"

In v zakristiji je položil župnik Kačurju obedne roki na rame in ga je pogledal osorno izpod sivih obrvi.

"Poročil sem vaju, ampak blagoslova ne bo na tej stvari, toliko rečem! Na svatbo že pridem, da ne boste rekli! Kar bo pozneje, pa je vajina stvar in božja!"

Okrenil se je urno in je šel.

Iz cerkve se je peljal Kačur z nevesto, svojo mlado ženo. Pogledal jo je postrani — njen obraz je bil rdeč, ves radosten, njene oči so se bleščale.

"Srečna je!" je pomislil in grenko se mu je storilo pri sreju.

Fant, ki je stal blizu krčme, je vzel viržinko iz ust in je zaklical za vozom.

"Takemule smrkavcu je potreba, da bi delal gosposko svatbo! Bi jo tudi jaz lahko imel, Tono, če bi jo bil hotel!"

"Saj ni res!" je vztrepetala žena in je pogledala Kačurja s prestrašenimi, solznimi očmi.

"Kaj me briga!" je odgovoril Kačur zlovoljen in je stopil v vežo.

V sobi, za dolgo, pogrnjeno mizo pred polnimi steklenicami, se je oziral po veselih, glasnih svatih in v stud je rasel v njegovem sreju.

"Kako sem zašel médnje?" se je čudil.

Navadni, prešerni, sirovi obrazi, lene, pijane oči; tudi župnika ni bil razločil med njimi, da ni imel kolarja.

"Komaj je prišel médnje, je že kakor klas v klasju! ... Tako bom morda jaz nekoč!" ga je zabolelo v sreju.

Gledal je in je mislil nelepe misli in je opazil nenadoma začuden, da stoji Ferjan za mizo in govori in mu gleda v obraz.

"... Torej Bog daje veliko srečo evangelistu in njegovi ženi. Daj jima Bog veliko otrok, kolikor več, toliko bolje! ..."

Ozrl se je na Ferjana, nato se je ozrl na svojo ženo in je videl, kako je strmela na veselega govornika z bleščečimi očmi in poluodprtimi, kipečimi ustnicami. Sram ga je bilo, prijel je za kozarec in ga je izpraznil na dušek.

"... Torej: Bog živi, njo in njega!" je zaklical govornik. Vzdignil se je kmet in je pripovedoval namesto napitnice roboto istorijo. Svatje so se grohotali, Tončka je rdela in se je smejala zvonko.

Ferjan se je nagnil h Kačurju.

"Govori no!"

"Kaj bi?" je odgovoril Kačur osorno.

"Boga mi, tako svatbo sem že doživel, takega ženina pa še ne!"

Kačur je vstal.

"Lepo vas zahvalim za vse vaše prijazne besede! Mislim, da bova živela z ženo, kakor bo božja volja, in tudi vam drugim želim, da bi ne živeli preveč slabo! —"

Ta kozarec starejšini in svatom!" Bučno so se zasmejali svatje; vstali so in so trkali z njim in z njo. Ferjan je pil veliko in je gledal motno.

"Ti ... ali si resno mislil ... ali si vesel?"

"Resno sem mislil!"

"Čakaj, da ti nekaj povem: jaz se ne bom ženil!"

"Torej si se premislil?"

"Ne jaz — ona!"

"Kaj?"

"O! In glej! Ali si moreš misliti? Žalosten sem! Rajši bi videl, da bi me bila pretepala! Z nekim oficirjem, z nekim suhih stegnom, je šla, Bog vedi kam! ... Morda se povrne!"

Kačur je vstal.

"Kam?" se je prestrašila žena.

"Saj še plesali nismo!"

"Ne bom plesal! Zaspan sem! Plesaj sama!"

"Kakšen si! Nocoj!"

"Je že tako! — Res, Tončka, ostani! Ferjan te bo že spremljal domov! In tudi plesal bo s tabo! Zbogom, Ferjan!"

"Kaj pa se ti je zgodilo?" se je čudil Ferjan.

Kačur je bil bled in zelo upal v obraz; nagnil se je ob Ferjanovo ramo, kakor pijan, in je jeceljal.

"Zdaj šele vem, prijatelj! ..."

"Kaj veš?"

"Da sem se ubil!"

Zamahnil je z roko okoli vratu.

"Da sem si sam položil zanko, sam jo zategnil!"

Šel je in nobeden svat ga ni videl.

Luč je še gorela v njegovi izbi, ko je začul pod oknom pijane glasove, ti so peli vesele kvante. Razločil je med njimi samo glas Ferjanov in svoje žene.

"Hoj!" je kričal Ferjan hripavo.

"Kaj že spiš, falot? Na večer svoje poroke spi in pusti ženo na cesti!"

Kačur je odprl okno.

"Martin! Zakaj pa si šel!" je klicala njegova žena s sladkim, polupijanem glasom.

"Lahko noč, Ferjan!"

Zaprli je okno, duri so zaškripale, iz daljave se je glasilo pijano petje.

III.

Jeseni je bilo; v temi in mrazu je že ležal Blatni dol; siva, neprijazna luč je sijala v izbo.

V zibki je spal otrok; poln, svetel in miren je bil njegov obraz.

"Tak ne vpij, če spi otrok!" je šepetal Kačur. "Počakaj, da se zdrami! Potem vpij, kolikor se ti hoče!"

Žena je bila zaripla v obraz in objokana.

"Ne bi vpila! Jaz predevam otroka, previjam ga in vstajam ponoči! Kaj pa ti delaš zanj? Nič ne delaš! Zdaj si še te komedije začel, tako da bomo poginili vsi skupaj na cesti! Kaj pa ti je tega treba, k' imaš ženo in otroka!"

Kačur je pogledal v obraz z zlobnim očesom, vzel je klobuk in je šel.

"Le pojdi, le!" je klicala žena za njim in je zajokala naglas. Tudi otrok se je zdramil in je zajokal.

Kačur je hitel po blatnih ulicah.

"Zdaj pridi, ti, Ferjan, in me poglej! Zdaj se boš šele smejal evangelistu!"

Na večer je šlo; Kačur je ugledal človeka, ki se je opotekal, blaten in brez klobuka, ob hišah, opiral se ob zid in padal.

"Glej ga, moj tast!" se je začudil in je hotel urno dalje. Krčmar pa ga je bil ugleдал in je omahnil s širokimi koraki in razprostrtimi rokami preko ulice.

"Kaj si ti, Martin? Primi se me pod pazduho ... težko hodim ... en liter ga bova še spila! ... E, Martin, star sem, star!"

"Pojdite spat, oče!" je zaklical Kačur in se ga je izkušal otrestiti.

"Spat? Čemu?"

Gledal je nanj z jeznimi, rdečimi očmi in se je opotekal.

"Ker ste pijani!"

"Kdo je pijan? Bolj sem trezen kakor ti!" — Pogled ga no, škrica, kako me bo v nič deval!"

"Pojdite spat!" se ga je otreselel Kočur in je stopil.

Krčmar ga je prijel za roko.

"Le nikar ne bodi tako gosposki! Ti lakota! Povzdigavati se misliš?" Čez nas vse? Učil bi nas rad?"

Sunil ga je z močjo pijanca, da se je Kačur opotekel.

"Pojdi no! Kaj misliš, da ne vemo, da še hlače, ki jih imaš na riti, niso tvoje?"

Kačur je hitel; krčmar se je zasmejal, prestopil se je široko in se je zvrnil v blato. Nekdo je pogledal skozi okno, smejal se je in je gledal za Kačurjem; ob oglu je stal kmet, prižgal si je pipo in je mežikal zadovoljno.

"Takle bi rad svet prevračal! Ni mu prav, kakor orjemo, kakor sejemo, kakor ravnamo z živino! Takle! In brati bi nas učil! Takle! Sam naj gleda!"

Kačur je stopil v županovo krčmo; zardel je bil v obraz in oči je imel solzne.

Župan je sedel za mizo, naslonjen globoko v stol; pušil je iz kratke pipe in je gledal iz polu-zatisnjenih oči dolgo na Kačurja. Nazadnje je vzel počasi pipo iz ust in je pljunil na tla.

"Kaj pa Vi, učitelj?"

"Kaj bi jaz?"

Župan se je nasmehnil široko, napol prezirno, napol škodoželjno.

"No, zdaj mislite poleg mladih še stare učiti? Kdaj pa boste začeli pri meni? Kako naj točim vino? Saj učite kmete, kako naj zemljo obdelujejo! Še mene učite — tudi jaz imam zemljo! Veliko zemlje!"

Smejal se je, da se mu je svetil ves obraz.

Tajnik se je pačil v kotu, gladil si je dolgo, ozko brado in je mežikal zelo hitro.

"Gospod župan!" je zaklical nenadoma.

Župan se je okrenil na stolu.

"Gospod župan, Vi bi bili pouka zelo potrebni! Pouka in palič!"

"Kaj!" se je raztogotil župan in se je vzdignil stola.

"Parlez-vous francais? je pralšal tajnik in si je gladil brado.

"Kaj si dejal?"

"Parlez-vous francais?"

Župan je obrtnel in se je ozrl na Kačurja.

"Zdaj govori francoski! Ne zna nič več drugega!" se je nasmehnil Kačur.

"O ti prekleta gnida! — Mica, prinesi mu še pol litra!"

Na to se je obrnil h Kačurju in je nabral obraz v resne gube; lasje so mu segli globoko v oči, usta so se zavila do podbradka.

"Saj nič ne rečem, učitelj, pameten človek ste in tako! Ampak —"

Udaril se je z dlanjo po stegnu.

"— doslej smo živeli v miru in bi živeli radi v miru še poslej!"

"Kaj sem Vam storil? Kaj Vas ne pustim na miru?" je odgovoril Kačur.

"Nak! Ne pustite me na miru!" se je razsrdil župan. "Kaj pa se ukvarjate z ljudmi brez moje vednosti? Ali ste me kaj pralali, ko ste jih sklicali v šolo? — Že vem, Samotorec je to skuhal!"

"Kakšen Samotorec?"

"Župan bi rad bil!" se je oglasil tajnik iz kota.

"Ampak le zapomnita si obadva. Vi, učitelj, in tista zgaga, ki se je prišla za Vaše škricke; ne bosta me tako hitro! Njega, in vas še celo — obadva kupim lahko s tem, kar imam zdaj v mošnji!"

In je udaril z roko na žep, da je zažvenketalo.

Kačur je bil napol jezen, napol začuden.

(Dalje prihodnjic).

Rojak, kateremu si včeraj dal "Glas Svobode", da je čital, je danes pripravljen naročiti se manj. Pojdi k njemu in videl boš, da je res.

SOCIJALIST IN NJEGOVA KLERIKALNA ŽENA.

(Črtica iz življenja posneta.)

Junak Božič, je bil uzorn človek; pridno je delal in kar je zaslužil, je prinesel domu, ter svoji boljši polovici vročil rekši: "Na, spravi!" Pridržal si je le toliko, kar je rabil za kako knjugo in časopise, kar je vselej redno plačeval. Časopise je kaj rad prebiral, ter razmišljal o tem kar je čital; prišel je polagoma do prepričanja, da so svobodnomiselni in socialistični od klerikalnih časopisov za delavca veliko boljši in koristnejši zato se je konečno odločil, da je bil edino na socialistične liste naročen. Žena njegova, kot preprosta kranjca, se za čtivo svojega moža ni brigala, njej je bilo dovolj, da ji je mož redno dolarje prinašal in pa da je v cerkev hodila.

Tako so dnovi Božičeve rodbine v slogi in miru minjevali in reči moramo, da zakonska dvojica sta bila zadovoljna in srečna.

Toda, pogovor pravi, da kjer zakonska dva v slogi živita, tam devet vragov med njima prepričajo, in tako je bilo tudi pri Božiču, samo z razliko, da jih ni bilo devet bog nas varuj, temveč en sam, popolnoma v pristni človeški koži, in to je bil neki mladi, ponoči iz stare domovine pribegli "duhovitvež." Ko se je le ta med Slovenci vgnjezdil, bila mu je prva skrb, da izvohuni, kje se svobodni časopisi čitajo, je li kaj socialistov med njegovimi ovčicami itd. Za vse se je briga, kar mu ni bilo nič mar, a kar bi bila njegova stvar po poklicu, bila mu je španska vas. In tako je tudi kmali izvohuni, da je Božič, sicer miren človek, poštenjak od vrha do tal in zopet obratno, toda, bog pomagaj, svobodnomislec, ja kaj svobodnomislec, to ni še nič, on je socialist in to ne sme biti! Zato se je čimprej ukvarjal, da Božiču socialistične misli iz glave izbije in naj velja kar hoče.

Načrt je bil storjen in za izvršitev naklepa si je izbral — se ve da — Božičevo ženo. Poklical jo je k sebi, ter jo do dobrega pripravil za svoje črne naklepe, ob enem je pa tudi bilo storjeno, kar devet vragov ni zmoglo storiti.

Poštenjak Božič, je bil k slovenskemu socialističnem društvu pristopil ki se je tisto nedeljo v njegovem mestu ustanovilo, kakor se to spodobi, ter si na suknjo pripel znak socialistične stranke in s tem očitno pokazal svoje mišljenje.

Nič slabega sluteč, se poda od zborovanja domu, toda križ božji. Komaj je ženica znak zapazila že nad Božičem zarohni:

"Kaj vraga pa zopet to nosiš?"

"To je znak svobode, enakosti in napredka," je odgovoril Božič.

"No, sedaj si šel in se vpisal zopet v eno teh pregrešnih društev!" je reglala gospa Božič.

"Zopet en izgovor več, da lažje izostaja cele noči in popivaš, a potem, ako jaz kaj rečem se pa izgovarjaš, da si bil pri seji podpornega društva, katerega geslo je enakost bratstvo in svoboda. Toda ti ljudje sami vzorno ne živijo pod omenjenim geslom. Obratno, pijete in kvartate ves čas nazadnje se pa stepete, a glede bratstva — tukaj se je zaničljivo zakrohotala ha, ha ha!"

"To ni res," je odgovoril Božič.

"No, dobro, potem je pač novo podporno društvo, pri katerem bodete marširali štirje v vrsti, oblečeni kot opice, kadar kateri umre in s "gospodom" se bodete pripravili radi pogrebainkournreš ti dobim jaz \$5,000 kot usmrtnino po tebi, za katero uplačuješ sedaj mesečno, kakor si se izrazil \$1.25. Ha, ha; vidi, da jih bo toliko pomrlo predno ti umreš, da bojo tedenske prispevke zvišali na \$16.00 in potem bodeš pa pustil, ko bodeš že vplačal sto in sto dolarjev brez vsake koristi!"

"Tudi to ni res," je ugovarjal Božič svoji boljši polovici, "pač pa je, kar predstavlja in nič drugega."

"Zakaj neki pa hočeš spadati ravno k tej organizaciji?" uprasha ga je ga. Božič. Vzrok za to, kaj ne, je, ker imaš preveč prostosti! Rada bi videla ženske, ki bi započele kaj takega! Da, ženske bi rada poznala, ki bi se drznile imeti temu podobno svobodo! In ako, se kje katera tako daleč spozabi potem je pa vedni raus in kaus! Ako bi ženske posnemale možke, in izostajale, kot to delajo možki in pohajale z vsakovrstno družbo, s kakoršno ne daj bog, da bi jih kdo videl, in bi to imenovale svobodo bratstvo in enakost!"

"Za boga, nikar se ne vznemirjaj! Saj to ni prava svoboda; pač pa je šele neke vrste razkroj," ji je zopet odgovoril Božič. "To je organizacija, ki se bojuje proti izkoriščanju postav; ona je en glas vseh po vesolnem svetu nasproti privilegiranim slojem, koji izrabljajo in izkoriščajo nas ko produciramo, in to je kar je!"

"Saj sem vedela, politika — politika!" je besnela ga. Božič. "Že sem premišljevala, da bi bil že enkrat čas, ter se otreše teh vražjih znakov in trakov, in ne upij vedno za te proklete politikarje, kateri ne storijo in ne dajo nikomur nič razven gostilničarjem."

"Tako mislijo pač ženske z dolgimi lasmi in kratko pametjo," je razburjeno povdarjal Božič. "Mi smo tu, da varujemo svoje pravice."

"Kdo pa vam jih namerava odvzeti?" uprasha ga. Božič svojega moža. Menda trusti o katerih vedno govoriš!"

"Trusti že ne," odgovarja Božič.

"No, kedo neki pa?" uprasha zopet ga. Božič. "Kaj pomeni vse to? Nikogar ne poznam, ki bi vam kratil vaše svobodne pravice, ne tebi ne tvojemu prijatelju, razven policije."

"Gee whiz! Ako bi ljudje slišali tebe govoriti, si bi mislili, da sem jaz dva nadstropni človek!" je rekel Božič.

"Kje si pa dobil tisti znak; to je stvar katero hočem jaz vedeti! Nekako čudno se o stvari obnašaš," tako je govorila ga. Božič.

"To te naj ne briga. Znak pa je znak svobode in jaz ga bodem svobodno nosil in kot svobodni človek ti tudi ne povem!" odgovoril ji je Božič razjarjen.

V temb momentu pa vstopi hišnik, kateri je prišel da popravi vodno cev. Na jopiču pa je imel pripet socialističen znak.

"Kje pa si ti dobil to?" je vprašala ga. Božič hišnika, in zakaj ti bo?"

"Dobil sem ga v gostilni, tam — na vogalu," je odgovoril hišnik pokazavši s prstom proti oni strani. "Pivovarski kolektor jih je delil, mi pa smo mu povedali svoje ime in volilni okraj potem nas je pa še trital."

"Zakaj pa vam bo?" vprašala je ga. Božič.

"Oh, jaz ne vem," odgovoril je hišnik. "Menda pa, da se neko ga izvoli, vsaj jaz si mislim tako, in kadar se nosi ta le znak, stopijo še drugi bližje rekoč' no ta človek Debs je blufar, on še za šintarja ne bi bil izvoljen."

"Tako, torej take znake dajejo tam na onem vogalu? Tam, le na onem," — in hišnik je prikimal, ko je ga. Božič skoz okno na hišo kazala. "Dobro, videti čemo!"

Hitro se obrnivši, stopila je do moža in mu zapovedala rekoč; snami ta znak in ne nosi ga nikdar več, oni se naj pa pobere, ker mu ne skuham več, le povej mu drugači ga zapodim sama.

"Tega pa ne!" odgovoril je Božič. "Nikdar, to je naša svoboda!"

Ob enem je pa tudi znak že snel in upil.

"Nikjer na svetu ni nikakoršne svobode več za nas oženjene dedce!"

Pripomniti nam je še, da Božič je vzlic njegove žene vedno socialističnega mišljenja, toda znak ne nosi, pravt' da zaradi hišnega miru! —

Organizacija je moč, s ktero računajo vaši delodajalci.

Razgovor med kmetom in Socijalistom.

Spisal: Anton Serjak.

Soboto.

Kt.: Dober večer Jože! Čuj nekaj me teži; veš govoril sem z g. kaplanom, in mi je rekel, da socijalisti so zviti, govoré lepo, a to pa ne povedo, kaj da je prav za prav njih namen. Oni hočejo upeljati prosto ljubezen, ter odpraviti družinsko življenje. Zakon, družina je pa podlaga celej pravniosti in države; — tako je rekel kaplan.

Soc.: Čudno, da se potem sam ne oženi. Poglej, ko nam ne pridejo od nobene strani do živga nam pa podtikajo take podle laži. Ti veš, kako jaz ljubim mojo mater in kako skrbim zanjo.

Kt.: Da, res je, dober sin si.

Soc.: In jaz naj razjedam družino? Poglej moje prijatelje, za koga se trudijo in mučijo dan za dnevom? Za ženo in otroke. Da, nekteri so surovi s svojo ženo in popivajo ob večerih, toda to je bilo vedno tako, da je lulika med pšenico. Marsikateri je postal iz samega pomanjkanja, skrbi in neolike tak, in tako hoče v pijači vtopiti svoj obup. A poglej, ravno socijalisti pridigujejo delavecem proti pijanosti in ako jih hočemo navdušiti k združitvi in slogi, tedaj jih primemo pri njih dolžnosti, ki jih imajo spolnovati nad svojimi otroki. Organizirajte se, da bode če ne vam pa vsaj vašim otrokom bolje šlo. Nam črnuharji očitajo, da hočemo razdijati družinsko življenje, pa je ravno nasprotno; mi hočemo, da ima delavec vsaj čas se veseliti svojih otrok.

Kt.: Ali prosta ljubezen; jaz sicer nevem kaj se to pravi, a g. kaplan je to nekako pomenljivo označil. — — —

Soc.: Fej, g. kaplan. Poglej Janez, čudno je, da nam naši sovražniki hočejo ravno to natvesti, kar se čisto v višjih krogih dogaja in bi se pač primerjal izraz: "živi grši kot pes." Ja le idi zvečer v mesto v gotove ulice, tam boš dobil dekleta, katere same po noči okrog letajo, ter se prodajajo mladim gospodom, ki se vračajo pijani z gostiln ali kavarn. Da, tam jih lahko slišiš, kako tržijo za ljubezen možki, očetje pa tudi . . . a rajši molčim. Da, tu lahko rečemo, da kakor psi se po ulicah shajajo. To je prosta ljubezen, a od te kaplan nič ne omeni; on že vé zakaj. Mi pošteni delavci pa hočemo odpraviti vso sramoto, kakor tudi sramoto ubogih deklet, ki se morajo prodati pohotnežem za jedno noč, da ima drugi dan kaj jesti.

Kt.: Kaj pa potem naš kaplan zblebeče vse skupaj.

Soc.: On hoče s tem strašiti kmetice; hoče jim reči, da socijalisti hočejo upeljati občno ženstvo in vsaka katera je že stara, da bo zavržena, da si potem lahko mlado vzame. Kaka mlada ženska bi bila čisto zadovoljna, ko bi se mogla oprostiti njenega moža, ki jo muči in pretepa, ker jo je moročil le radi denarja in iz ljubezni. In če se eden hoče svoje ženske znebiti stori to lahko: jo muči tako dolgo, da se ga sama rada znebi, ali jo pa pusti v miru, ter občuje z drugimi. To pa vse za to, ko danes zakoni niso sklenjeni iz ljubezni, temveč iz denarnohlepnosti, in iz tega izvira nesložnost in sovražstvo med zakonskima, ter sledi ločitev ali pa celo umori.

Kt.: Da, takih slučajev se dogaja veliko.

Soc.: Sedaj pazi, kaj mi zahtevam: Mi hočemo, da mora biti ljubezen med možem in ženo prosta vsakršnih denarnih zadev; ne tako kakor dandanes, ko vzame stavec še mladoletno dekle, ker je on bogat a ona revna. Ako je zakon sklenjen tudi iz nagnjenja je vseeno nesrečen; potem bode ložje reše-

na njenih vezij, kakor danes. Misliš, da je to dobro ako živita dva človeka v sovražstvu in nesporazumljenju, ko bi si najraje življenje vzela.

Kt.: Res je! Moralo bi se skrbeti vsaj za otroke.

Soc.: Tako je; in mora se bolj, ko pa danes.

Kt.: To me jezi, da kaplan tako laže in da me ima tako za trapca.

Soc.: Mogoče me razumi bolje, kaj ve on o družinskih razmerah.

Sicer pa nadaljujva jutri, ko bo nedelja, za danes dober počitek.

Nedelja.

Kt.: Ti, danes sem pa zopet grozno nejevoljen nad te.

Soc.: Zakaj pa vendar? Si govoril zopet z kaplanom?

Kt.: Ne s tem, temveč z občinskimi tajnikom, kateri me je svaril naj ne občeujem s takimi brezbožneži, kateri nimajo nobene ljubezni do domovine. Vere in nekoliko ljubezni do očetnjave mora imeti vsak človek; tudi je rekel, da nam hočejo socijalisti iztrgati vero in ljubezen do rodne zemlje.

Soc.: Pred vsem nas uči svetovna zgodovina, da niso bili socijalisti, ki so omajali katoliško vero. To so bili v 16. stoletju ravno duhovniki, kateri so na to delali, da očistijo kat. vero gnjilobe, katero so duhovniki okužili. učenjaki, dostojanstveniki, knezi in kralji, toraj ne socijalisti, so na Angleškem, Francoskem, v Švici, na Švedskem, Norveškem, v Nemčiji in Avstriji odstopili od rimsko katoliške vere, ter pristopili k luterancem, kalvincem in drugim. Dandanes se v Avstriji in drugod giblje med meščanstvom, ter se ježe nad klerikalce, zaradi tega hočejo iz kat. vere izstopiti in tudi izstopajo, a to niso socijalisti, temveč so hudi nasprotniki socijalizma kakor so klerikalci oziroma katoliški duhovniki.

Kt.: Morebiti ste pa še celo prevrni katoliki!

Soc.: Jaz ti odkrito povem, da meni se ne gre za vero; vera je zasebna stvar, vsak naj veruje po svoje kakor mu drago in ljubo; jaz ne bom nikogar zaničeval, naj veruje to ali ono, ali pa nič. Navadno pa je, da oni ki se kažejo za najbolj pobožne, so največji lonovi in hincevi. Jaz gledam samo na eno: Ako je eden pošten in marljiv, na katerega se smem zanesti in zaupati v veselju, kakor v tugi, tak je vzor človeka in naj si bo potem katolik, žid ali bogotajec.

Kt.: Kaj je to bogotajec?

Soc.: To je človek, ki ne veruje na bitje boga.

Kt.: Taki ljudje se še dobé? In jih Bog ne pokonča v jednom dnevu!

Soc.: Taki ljudje so bili v prejšnjih časih, ter jih je še dandanes na tisoče in milijone; in ravno med olikanimi se giblje bogotajstvo. Le ti zapovedujejo, da vera se mora med ljudstvom vzdržati, a sami ničesar ne verujejo, ko so študirali na visokih šolah o modroslovju, prirodoslovju in drugo; o čemer kaplan niti pojma nima, a hoče socijalizem pobijati. Med temi so slabi in dobri, lumvi in poštenjaki, ljudski prijatelji in sovražniki, in vse to neješ med katoličani, kakor med indijskimi malikovalci.

Kt.: Kaj misliš se li mora od vere odstopiti, ako se hoče pristopiti k socijalistom?

Soc.: Ne, moj dragi! Pri nas se nič ne vpraša po veri, temveč samo, ako imaš srce za tvoje sosbrite, jim olajšavati njih težave in zboljšati razmere na tem svetu; vse drugo je postranska stvar. Kakor sem že rekel, da vera je zasebna stvar, to se reče, kar ti misliš o verskih in božjih zadevah, to je samo tvoja stvar, tu ni nikake prisiljenosti. Pri socijalistični stranki so katoliki, protestanti, židi in drugi. Na Japonskem so tudi

socijalisti, a ti slišijo k buddhistovski veri, toda vsi so si edini; radi verskih zadev ni nikakih preprirov in prisiljenosti s katerimi so preje priganjali duhovniki z ognjem in mečem, zatoraj je verstvo proglašeno, kot zasebna zadeva, vsak se naj zmeni s svojim bogom kakor hoče. Kdor hoče biti socijalist ra biti pošten, za drugo, kar kdo veruje se socijalizem ne briga. Bilo bi pa tudi težko odločevati, kajti eden veruje v to, drugi ono, a vsak trdi, da je njegovo pravo. Torej vsak po svoje veruje, kakor mu drago.

Kt.: To bi bilo tudi smešno, jednega siliti kaj naj veruje ali pa, kaj ne sme verovati.

(Konec prihodnič.)

Cenjeni rojaki in čitatelji "Glas Svobode!"

Milwaukee, Wis., 12. sept. 1908
S ponosom lahko rečem, da je ni take slovenske naselbine, kakor je tukaj v Milwaukee, da bi se rojaki tako zanimali za društva in napredek.

Dne 6. sept. t. l. imelo je društvo "Sloga" v "Neumiller Parku", svoj drugi "Picnic", kateri je bil najbolj obiskan od rojakov in slovenskih kakor tudi dveh nemških društev, ki so prisostvovali tudi paradi; zakar bodi vsem društvam iskrena zahvala tem potom izražena. Koder smo korakali povsod se je govorilo kako čudno! Narod, o katerem je popred bilo le malo slišati, pokaže se s tako naprednostjo, da bo nadkriljeval vse druge. Ko dospemo v "Park" bili smo v pravi bratski družbi, katero je razveseljeval s svojim milim petjem Slovenski pevski zbor "Zvon". Bili so tudi razni govori s katerimi so se rojaki spodbujali k složnemu delovanju. Zares da, kakor je zmagovali Napoleon v Avstriji rekel, ko so ga prvič premagali, zaklical je namreč: "Ako bi zamogel viditi enega Avstrijca v srce, ne vidil bi družega, kot cesarja in domovino!" O družbi v "Parku", pa jaz rečem, da ako bi mogel viditi enemu iz med navzročeh Slovencev v srce, ne vidil bi družega, kot željo "Storiti vse za pomoč bližnjemu, a svobodo in napredek narodu!"

Zatorej rojaki: delujmo složno in združeno prodirajmo neomahljivo do zmage! Geslo naše naj bode: Bratstvo, Svoboda in Napredek! Živeli! Živeli! Živeli!!

John Ermenc

Predsednik S. N. P. "Sloga".

Delo sedečih.

Mr. Jos. Kozem slovaški pisatelj v Chicagi, Ill. nam piše sledeče: "Jaz delam sede celi dan pri mojem pisalnem stroju in sem trpel v pomanjkanju telesnega gibanja, breztečnosti in na prebavljenju. Potem, potem ko sem že delj časa rabil razne zdravila v praških in kroglicah, bil sem opozorjen na Trinerjevo zdravilno grenko vino. V par dnevih po rabljenju tega zdravila povrnila se mi je zopet slast in sedaj lahko uživam vse jedila, torej je gotovo moja dolžnost ga priporočati vsakteremu ki trpi na pomanjkanju teka." Ljudje, kateri sede dela opravljajo navadno trpijo na neprebavljenju, zabasanosti in drugih takih neprilikah. Trinerjevo zdravilno grenko vino je edino sredstvo proti takim nezgodam. Ono vzbudi prebavne organe k uspešnemu delovanju, jih vzdržuje močne in zdrave. Rabi-te ga v vsih notranjih boleznih želodca in organov.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 616 — 622 So. Ashland A. Chicago, Ill.

CARL KLANCHNICK

9634 Ave. N. S. Chicago, Ill.

Prodaja mleko, grocerijo, prekajeno in drugo meso, kakor vse v njegovo stroko spadajoče stvari. — Točna postrežba in nizke cene v najboljso zadovoljnost kupovalcev.

JOE FIALA

JOE BOCEK

"THE TWO JOES"

Prodaja obleke, klobukov
in moških potrebščin . . .

578 Blue Island Ave.

Šivanje oblek je naša posebnost.

CHICAGO, ILL.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER

MAGNET

GRANAT

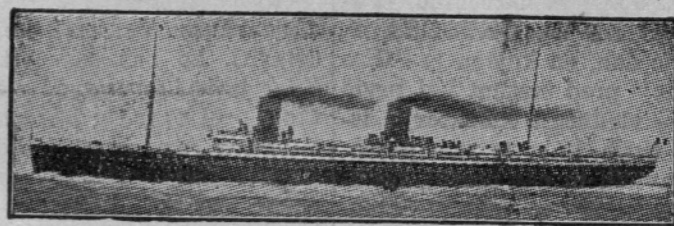
Razvažajo piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 HP La Lorraine 22.000 HP

La Savoie 22.000 HP La Touraine 20.000 HP

Chicago, nov parnik 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:

od 8.—10. ure predpoludne

od 1.—3. ure popoldne in

od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,

814 Ashland Ave.:

od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10,

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Pijte najboljšo pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
665 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodnomiselni list za slovenski
narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$1.50
za pol leta.....75c

ZA EVROPO:
Za celo leto.....kron 10
za pol leta.....kron 5

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
665 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

ČITATELJI IN SOMIŠLJENIKI!

Besedo, PROSIMO! Besedo, katero smo vže večkrat zadne čase rabili je veliko pomagala, toda pa ne dovolj. — Šram nas je vedno to beračenje, a ker se pa nekateri prejemalci lista "Glas Svobode" še vedno ne zmenijo za te naše prošnje, primorani bomo jih izročiti, — ako ne poravnajo zapadlega dolga za naročnino NAJZADNJE DO 23. OKTOBRA T. L., to je dan, na kojega je "Glas Svobode" pred šestimi leti prvič izšel, — vladnemu kolektorju, izvzemši tistih, ki so se nam pisмено opravičili in nas prosili, ne lista vstaviti, ker so privolili naročnino plačati, kakor hitro zopet delo dobe.

"VSE, STAVEC, TISKAR, POŠTA, VSE MORA BITI TOČNO PLAČENO, A KJE VZETI AKO NAROČNIKI SVOJO DOLŽNOST NE STORE!"

Ta stavek smo že nčtetokrat opravičeno citirali, in ga zopet ponavljamo, kot zadni opomin, ter pevdarjamo, da nas vsaka številka stane povprečno \$75.00, katero svoto smo PRIMORANI REDNO VSAK teden plačati, ker nam tiskarna drugače nebi lista tiskala. Z mirno vestjo lahko torej pristavljamo še to: "Vsako delo je svojega plačila vredno, tako tudi to! Ali ne?" Upamo, da ta opomin ne ostane brez vspeha in da bomo do takrat storili vsak naročnik in prejemalec lista svojo dolžnost in poravnal zaostali dolg. Vse one gg. naročnike pa, katerim do takrat poteče naročnina, pa prosimo, da isto pravočasno ponovno.

Nadalje prosimo vse stare zastopnike, kateri žele še vnaprej delati za blagor in napredek lista, da se zgledajo, ter ob enim naznanijo, imajo li še dovolj pobotnic, ako ne, da jim iste pošljemo, kakor tudi imenik naročnikov v tistem kraju. Nadalje prosimo zavedne in za napredek požrtvovalne rojake po Ameriki, katere veseli delovati za naš list, in da hočejo prevzeti zastopništvo proti primerni proviziji, da se zgledajo kolikor mogoče hitro pri upravnistvu "Glas Svobode" 665 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

POPRAVEK.

V našem članku "Hrvatske razmere" v "Glas Svobode" št. 37 se je spakadran nesmisel pripetil, ko so članek po popravi, v tiskarni na neki način zmešali, brez da bi bili uredništvo obvestili. Tako se moramo z ljudmi boriti, ko niso ne črkostaveci ne strojniki slovenskega jezika zmožni. —

Čita se naj na 4. strani, 2. kolona, 3. odstavek od 22. vrste dalje: — zasmeh. S vsako pogodbo, katere se med Avstro-Ogrsko skleno gotovo je Avstrija tepena, a Madžari glavo pokoneci nosijo, kot zmagovalci. — Avstrija je svoj upliv na Ogrskem zgubila in Hrvate svoji usodi prepustila; krona trpi, da je vsa Hrvatska trino-gu, kakoršen je ban Rauch, na milost in nemilost izročena. Ona pripusti, da so lopovi, kakoršen je veleizdajica Risto Nastić, kot kronška priča; ona pripusti in mirno gleda, kaj se z Hrvati godi, ko le ti svoje pravice zastopajo, in ko se za, njim zajamčeno svobodo bojujejo! In ona, Avstri-

ja, mirno gleda, na kak način in s kakimi sredstvi si hoče pritepeni Madžaron hrvatski narod podjarmiti! Avstrija, Avstrija! Ti se z nevarnim ognjem igraš; gorjo tebi, ko se Slovni predramijo! Avstrijski cesar Franc Jožei, obhaja letos šestdeset letnico njegovega vladovanja in je obhajal 18. avgusta svoj 78. rojstni dan. Lepa starost, in ako premislimo hude udarce, katere je v njegovi rodbini prebil, tako mu moramo, kot človeku, starcu, naše sočutje in simpatijo, teda, kot vladarju pa naše opravičeno ogorčenje izražati, ko trpi, da se njegovemu ljudstvu — saj Hrvatje so tudi njegovi podaniki, ko je kralj hrvatski — take gorostasne krivice godé.

Listnica uredništva.

Dopisniku v Cleveland, O. Vaš dopis o izletu v Nottingham, smo šele v sredo dobili, toraj za to številko prekasno; objavimo prihodnjič. Zdravi!

Vsak slovenski delavec mora
čitati "Glas Svobode"!

Listnica upravnistva.

Fritz Raubach, 229 —1st Ave. Milwaukee. Vam list nemoremo ustaviti, ko naš naročnik niste! Kdor hoče list ustaviti mora vse-skozi prej naročen biti in potem, ga mora sam vstaviti, ko druge ali celo tretje osebe ne poznamo, kakor Vas ne!

Minister Prašek med Sokoli.

Sokolske slavnosti v Slivnu se je udeležil tudi minister Prašek s so-progo ter je imel navduševalen govor. Minister je rekel, da si ne šteje za zaslugo, temuž za dolžnost, da je bil med ustanovitelji Sokola ter se postavlja v vrsto z junaki v rdečih srajcah. Pozival je Sokole, naj se prsi ob prsi postavijo v bran ter množe sokolske vrste. "Mali narod smo, zato na moramo s kvaliteto nadomestiti kvantiteto." Ministrov govor je zbudil nepopisno navdušenje.

Vojni proračun. Avs. ministrski svet dne 18. t. m. se je pečal tudi s proračunom vojnega ministra in pa s proračunom voj. mornarice. Nova postavka v proračunu za leto 1908/09. je povišanje častniških plač v višini 9,000.000 kron in pa 500.000 K za izboljšanje hrane moštva. V proračunu za leto 1910. se povišajo plače moštva za 31½ milijona. Skupni proračun armade znaša 315.000.000 in se zviša le za 9,500.000 K. Izredne potrebe izkazujejo 14.000.000 za izpopolnitev vojnih potrebščin, za zgradbe, stanovanja, za korna vežbališča in za male organizacijske izpremembe. Pomožiti nameravajo strojne puške, izpopolniti artiljerijo. Velike reforme bodo počivale, dokler se ne doseže vojaško sporazumljenje med obema državnima polovicama.

Oregon City, Ore. 6. sept. 1908.

Zopet Vas prosim za malo prostora v Vašem cenjenem listu. Danes mislim vzeti na piko S. N. P. J. podrejeno društvo "Gorenjec" oziroma istega uradnike. Mogoče boste rekli: kaj nas briga društvo "Gorenjec" in njegovi kimovei, toda temu ni tako. Prid nedavnim časom sem čital v "Glas Svobodi" od nekega člana, s katerim se je Jednota pravno židovsko pogajala in ga naposled opeharila. To naj bi bila organizacija pri kateri se zavaruje za slučaj bolezni in nezgode, a ko nas pa nesreča zadene pa smo prav pošteno opeharjeni! Seveda S. N. P. J. ni tega kriva pač pa njeni uradniki in podrejeno dotično društvo, ko pripusti, da se z njim članom taka nesramnost zgodi! Bil sem pri ustanovitvi društva "Gorenjec" in skoraj ves čas delal v korist društva in Jednote in ravno s tem sem si na glavo nakopal jezo društvenega tavnika. On je namreč delal z društvenimi stvarmi precej potratno, a jaz sem mu zaradi tega na prste stopal; vozil se je na sprehod v oddaljeno mesto, ko je bolan bil

in si bolniško podporo sam podalšal. Glavni odbor je vodil za nos tudi stem, da je napačno poročilo o volitvi delegata poslal. Bil je pri volitvi delegata sam, ni bilo nikogar od uradnikov navzočih. Tudi moram omeniti, da več članov ni bilo o volitvi obveščenih in takrat ko je bila izvanredna seja, ni bil on več tajnik, ker je poprej odstopil. Na tak sleparski način je bil delegatom volen. Če ravno je bil glavni odbor brzojavnim potom obveščen o tej slepariji je bilo vseeno vse v redu, ko je bil pod varstvom nekoga komarjevi visokosti in v okrilju br. Zavrtnjaka. S tem, da je šel od tukaj na konvencijo je zopet S. N. P. J. izkoristil za \$100.00 in takim tičem se pusti, da Jednoto izkoriščajo, a potrebnim se pa odtrga od tistega, kar jim pogodbeno gre! Pfu! Tukajšni rojaki smo že prihranili S. N. P. J. cele usmrtnino za tega "možakarja" stem da smo mu postavili varuha, ker je že napisal pismo, ter se izrazil, da si hoče svoje po ljubezni koprneče srce ohladiti v valovih reke Willamette. Ko ni mogel tega storiti, se je pošteno razjokal in dal duška srčnim bolestim. Ko je prišel nazaj iz Chicago je toliko časa spletkaril, češ, da rujem proti gl. odboru, da sem bil izključen. Akoravno ne mislim biti več član S. N. P. J. bi vseno prosil, za dokazila od merodajnih faktorjev, kako da sem bil izključen med plesom in popivanjem 16 galonov pive. Živila S. N. P. J.!!!

Peter Kurnik.

ODPRTO PISMO SLOVENCEM.

Slavni direktor Collins N. Y. Medical Instituta: —

Prosim oprostite mi, da Vam toliko časa nisem sporočil o uspehu Vaših zdravil. Rabil sem zdravila natanko po predpisanih navodilih, katera so mi tudi pomagala do popolnega zdravlja. — Bдите uverjeni, da Vam bodem hvaležen za skrb in trud, katerega ste imeli z menoj, dokler me ne bode krila mati zemlja. Tudi mojim rojakom Vas bodem priporočal, ker sedaj vem, da ste zdravnik v pravem pomenu besede. —

Toraj še enkrat najsrčnejša hvala za izvrstna zdravila in iskreni pozdrav. Vaš iskreni prijatelj.

Albin Strnad.

Box 757 Black Diamond, Wash.

MATIJA ERKLAVEC

Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima veliko zalogo raznega blaga v izdelovanje novih oblek, in da popravljata tudi stare, vse po zmerno nizkih cenah.

624 So. Centre Ave. Chicago, Ill.

JOSIP REMSKO

GOSTILNIČAR

163 Reed St., Milwaukee, Wis.

se priporoča rojakom za obisk. Postreže s pristnimi pičkami in izvrstnimi smokami. Na razpolago

KEGLJIŠČE in DVORANA

WISCONSIN PHONE 413

LOUIS ROSEL

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street.

KENOSHA, WISC.

TELEFON CALUMET 1678

Najfinejše fotografije izdeluje vendar-le samo

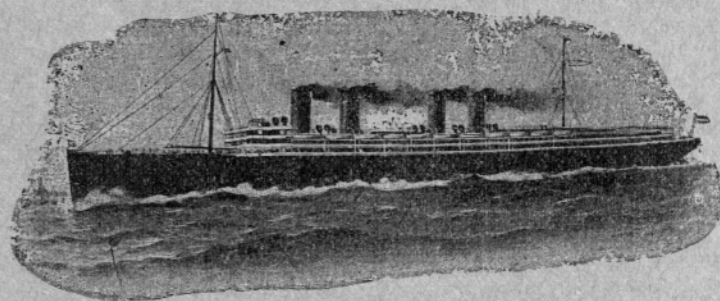
P. Schneider

FOTOGRAF

2222 State St., Chicago.

Cene zmerne—postrežba hitra.

Nizke cene!!

Vse parobrodne družbe
so znižale cene za
prekmorsko vožnjo

Kdor rojakov želi potovati v
staro domovino, naj se v
tej zadevi obrne na:

Frank Sakser Co.,

109 Greenwich St., New York

6104 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio

Pozor Rojaki!

Gotovo pomoč v bolezni zadobite, ako se obrnete
na Dr. R. Mielke-ja, vrhovnega zdravnika naj-
starejšega in najzanesljivejšega zdravniškega
zavoda za Slovence v Ameriki:

THE COLLINS N. Y. MED. INSTITUTA

On ima nad 40 letno prakso v zdravljenju
vseh bolezni ter EDINI ZAMORE JAMIČTI
za popolno ozdravljenje vsake notranje ali zu-
nanje bolezni, pa naj bode ista akutna ali zas-
tarelata (kronična), kakor:

bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, jetrah,
bolezni mehurju, vse bolezni v trebušni votlini, — potem
v nosu, glavi in grlu, nervoznost, živčne bolezni, bolezni
srca, katar, prehlad, težko dihanje, bronhialni, prsni in pljučni
kašelj, bljuvanje krvi, nepravilno prebavo, neuralgio, reumatizem,
giht, trganje in bolečine po udih, zlato žilo, grižo, otekline,
vodenico, padavico ali božjast, nemočnost v spolnem občevanju,
polucijo, posledice onanije, šumenje v ošesih in tok iz ušes gluhost,
izpadanje las, mazulje, srbečino, lišaje, hraste in rane, vse bo-
lezni na notranjih ženskih ustrojih, glavobol, neredno mesečno
čiščenje, belitok, padanje maternice, neplodovitost i. t. d.

On edini na posebni moderni način hitro
in zanesljivo ozdravi jetiko in sifilis, kakor tudi
vsako tajno spolno bolezn moža in žene.

Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno. —

ZATORAJ ROJAKI! Ako ste bolni ali slabi
ter Vam je treba zdravniške pomoči, ne odlašajte z
zdravljenjem in ne obračajte se na zdravnike in zdrav-
niške zavode, katerih delovanja ne poznate, ker tako
brez koristi trošite težko prisluženi denar, temveč na-
tanko opišite Vašo bolezen v svojem materinem jeziku
in pri tem naznanite koliko časa traja, kako je nasto-
pila in vse podrobnosti ter pismo naslovite na spodaj
označeni naslov, potem smete mirne duše biti prepri-
čani v najkrajšem času popolnega ozdravljenja. —

Ako pa Vam bolezen ni znana, pišite po obširno knjigo
ZDRAVJE, katero dobite ZASTONJ, ako pismu pri-
ložite nekoliko poštnih znamk za poštnino.

Vsa pisma naslavljajte točno na sledeči naslov:

THE

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

140 WEST 34th ST., NEW YORK N. Y.

Slovensko Narodno

"SLOGA"

Podporno Društvo

v Milwaukee, Wis.

PREDSEDNIK: IVAN ERMENO, 235 Hanover St.
 PODPREDSEDNIK: MARTIN JELENC, 570 Reed St.
 I. TAJNIK: FRANK MATIC, 163 Reed St.
 II. TAJNIK: FRANK BAČUN, 440 S. Pierce St.
 BLAGAJNIK: IVAN SEM, 79 S. Water St.
 NADZORNI: JOS. KOMAR, FERD. BIZJAK, FLOR. RAKUN,
 ODBOR: FR. AMBROŽ, FR. FUŽIR, FR. BANKO in JOS. REMSKO

Vsa pisma, tikajoča se društva, je nasloviti na Frank Bačun, 440 S. Pierce St.
 Društvene seje se vrše na 163 Reed St.
 Društvo "Sloga" ust. 1. jan. 1905, incorporirano 29. jul. 1907 in samostojno postalo 1. jun. 1908.
 Društvo je incorporirano v državi Wisconsin in ima polno moč sprejemati posamezne članke ali društva po državi Wisconsin.

DOPISI IN POROČILA

Seattle, Wash. 7. sept. 1908.
 Milwaški župnik Smolej, si pa gotovo misli, da sta on in njegova boljša polovica naj lepši bitje pod solncem. Pred kratkem je poslal svojo sliko, kot mož in žena skupaj v Sattle, gotovo z namenom, da bi tukajšni rojaki — ko jih je tako veliko — občudovali ta prekrasni parček. Oh, ti nedolžnost, čista kot lilija v močvirju. Čudno, da ne daš svojo mišeno podobico v "Am. Slov." naslikati; mogoče bi veliko uslugo storil svojim privržencem. Zakaj toliko vpitja če je ta ali oni civilno poročen? Odgovor je enostaven, ker farska bisaga pri tem škodo trpi. — Mogoče bi se pa Smolej rad kam "premušal", ker so mu jele v Milwaukee tla vroča postajati. No če pride v Seattle bo pa hodil z menoj v delavnico, bo pač pometal in lim kuhel. Toda ne mislite g. urednik, da je sliko meni poslal; jaz nisem vreden takega darila, jaz sem socijalist in socijaliste gospod sovražijo, pač pa nekemu drugemu, ko sedaj "Uncle Sama" služi, njega vreden prijatelj. Ko je ta še v Milwaukee, bival je bil strasten sovražnik naš prednega gibanja, čečkaril je svoje prismođarije v Am. Slav.; vse kar je bilo naprednega mu je bilo trn v peti, zaganjal se je tudi v zaslužnega moža g. Berganta.

Pred par meseci je prišel v Seattle, a ker mu delo ni dišalo, odločil je delavsko obleko in oblekel vojaško. Hm, fletno življenje; 11 ur na dan prostega časa, eno uro se pa porabi za vaje in učenje; torej nič delati in nič misliti. Kakor se je izjavil, da po prestani službi se vrne v Milwaukee v Soldier's Home v pokoj. Nevem kake nevenljive zasluge si bo pridobil v teku treh let! Tudi bi bila lepa, 3 leta lenobo pasti potem pa zopet celo življenje. Vsak, kateri militarizem podpira, to je da ga prostovoljno služi, je zatiralec, sovražnik socijalizma, ter mrtev za javno življenje.

Cenjeni sodrug! Da ste kolektanje pri listu opustili, ste koristno delo storili; to je bilo naravnost pogubonosno za list. Vsak rojak, kateri je resnično naprednega mišljenja, bo vedel, kedaj mu naročnina poteče, če je pa kateri tako pozabljiv, kakor sem jaz, naj si pa izbere zadni dan v letu, to je Silvastrov večer, da ga bodo mame pisčali opominjale, da ima naročnino "Glas Svobode" za plačati.

Kakor sem zadnjič omenil, da bo tu veliko hiš podrtih in da je veliko lastnikov hiš pri tem nesrečnih, so enemu tri hiše popolnoma uničile; siromak si je to tako k sreči vzel, da je v treh dneh v bolnišnici umrl. Sedaj so začeli s podvojen silo delati. Tudi na vzhodni strani mesta so se oprijeli hriba, 130 čevljev globoko ga bodo kopali, se ve da vse z vodo. Več kot 250 poslopji bodo porušeni. Cevi (shlauhi) niso 10 col v premeru široki, kakor sem zadnjič poročal, pač pa 24. col.

Talijanska križarka "Tiglia", se je pretečeni teden tu mudila. Mornarjem se je raz obrazla čitalo da nimajo kaj prijetnih ur v svoji službi; razmere so še veliko slabše kakor v ameriški mornarici. To

priliko so mornarji porabili, da jih je 7 desertiralo, gotovo jim bolj duši ameriška pečenka, kot laška polenta.

A. Wershnik.

Alix, Ark. 7. sept. 1908.

Cenjeni mi "Glas Svobode", Omeniti moram, da nas je tukaj nekoliko Slovencev, in da imamo dva podporna društva; prvo spada k S. N. P. J. drugo pa k društvu Forest City, Pa. Ne moremo se hvaliti, da bi katero izmed teh dveh društev napredovalo; pa kaj čemo? Največ je temu, da ni napredka, ta bogoljubni kapitalizem. Tukajšna premogarska družba, nas tukajšne delavce, že šest mesecev na štrajku drži. Prvega aprila smo bili odložili naše premogarsko orodje in še danes pri miru leži. Mi smo zahtevali, da bi premogarska družba nastavila može, kateri bi mine zažigali v rovi namesto nas, kar pa družba ne privolji in mi smo na stavki ostali, ter nam druga ne preostaja, kakor da eden k drugemu zahaja stem si dolg čas preživljamo.

Največ zabave nam naredi naš cenjeni list "Glas Svobode", kateri nas tolaži in kratkočasi. Tudi nam je prišel v roke New Yorkski dnevnik, ko nam izvrstno poročila trebusastega Tafta, da bi ga v jeseni vsi delavci volili za prihodnjega prezidenta, ter povdaril kak delavski prijatelj da je debeli Taft. Morebiti bo delavski prijatelj do jesenskih volitev, kakor hitro bo pa na krmilo postavljen, bo nam delavcem pa pokazal bič.

Toraj rojaki delavci, čas je da se predramite in spoznate, koga bodete volili. Vsakega delavca je dolžnost, da voli delavsko stranko in ne kapitalista!

Pozdravljam vse svobodnomselne rojake, tebi "Glas Svobode" pa želim mnogo uspeha.

Frank Krefel.

Milwaukee, 8. sept. 1908.

Narod slovenski prebudi se! Ne dolgo tega, kar so naši rojaki tukaj zgradili slavno cerkev, ter so se nadljali, da dobijo vzornega voditelja-fajmoštra. In res; dobili so ga v osebi "častitega gospoda" Smoleja, toda glej, kam je prešel Smolej, ko je komaj par dni tukaj ovčice in kostrune pasel? Šel je, ni ga več! A, to naj bi bilo, toda pretežje je v tem, ko se tu splošno govori, da so cerkveni možje po njegovem navodilu delali, ter uboge trpine skubili, denar pa v tak kraj spravili, da ne bo nikomur koristil. (To pa vendar ne! Tistemu ko ga ima, bo ja kaj zalegel; saj tisočaki niso mačje solze. Op. ur.). Sicer cerkva graditi je nesmisel, ko ljudstvu več škoduje kot pa koristi. Cerkev je zgrajena, dolga je dovolj in g. Smolej je odišel. Tako, sedaj pa je vse v redu. Smolej gre dostojna hvala, je vsaj Slovencev nekoliko podučil, da bojo k pameti prišli! Sedaj je prišel nekaj kapucinar, pri nas pravijo takemu "kozel"; in kozel je res. To pa zaradi tega: Kozelj je ta človek sem prišel, imel je otroka krstiti, a ga ni hotel, češ, to je "delo" samo za ob nedeljah popoldan od 1—3 ure: po odredbi nadškofa

Jaz sem se bil pritožil čez Smoleja in kapucinarja, toda zapostojn; reklo se mi je: "Ti nisi niti tolarja dal za cerkev, toraj ti tudi nemoremo otroka krstiti." Ta je lepa! Toda ne vem, kam je pa denar od stare cerkve prišel, ko so tudi mene opeharili? Ko so staro cerkev prodali so ja morali denar na West Allis prenesti, in potem je tudi mojih centov nekoliko v novi cerkvi.

Pa vseeno čudno je, da je tisoče in tisoče let minulo, a ni bilo treba očetu cerkev kupovati, da bi otroka krstil, a Smolej je rekel, da v starem kraju je pot cerkvenih zapovedi, tu v Ameriki jih je pa šest, in meni se vse vidi da šesta zapoved se glasi: "Daj cerkvi in nuncu kar imaš za plačilo dobiš breo!" Ja, vidim, kako da korakamo od vere.

Torej, Ti Kristov namestnik ne veš kaj je Tvoj mojster učil? Ali ni rekel "pustite male k meni pridi, ko je njih nebeško kraljestvo"? Ti pa praviš: proč od mene, najprvo meni vstrezi, potem bom pa storil, kar bom hotel. Da! Da delaš po svoji volji je dokaz, kar cerkvena zgodovina ne pomeni. Cerkev je hiša božja in je sedaj v Milwaukee pod vodstvom kapucinarja, a Smoleja se sliši pa imenovati J. R. Da se tudi v cerkvi pozabavlja, se sliši živahne pesmi peti, n. pr. "Sinoči je pa slanica pad'la, itd.", sicer pa mislim, da bi se le ta pesem tudi pri maši slobodno pela. Mislim, da take stvari se ne spodobijo za v cerkev in če bo šlo tako naprej, potem bode imeli lep uspeh pri šesti božji zapovedi, ko se glasi: Ne preštevuj! Ako bode kaj za cerkev in gospoda potrebovali, kar pridite. Frank Mattie.

Staunton, Ill. 12. sept. 1908.

Cenjeno upravnništvo "Glas Svobode": Vam pošlem \$1.50 kot naročnino za list. Jaz sem tukaj dobil parkrat Vaš list in se mi prav dopade. Je res tako, kakor sem čital: "Rojak, kateri dobi danes 'Glas Sv.' v roke, se jutri že naroči na list."

Vam želim obilo novih naročnikov, ter ostajam Vam zvesti.
 Anton Avsee.

West Allis, konec avgusta 1908.

Cenjeni g. urednik, dovolite, da nadaljujem moje poročilo o naši cerkvi oziroma o nje gospodarjih, tako sem že omenil, da župnik Smolej in pa blagajnik nista hotela račune o dohodkih in izdatkih položiti, akopprav so jih farmani... odločno zahtevali. Konečno je župnik Smolej nekega dne rekel, da naj se skupaj snide, mo, da bo seja na katero pride tudi škof. Mi smo prišli in čakali do — 10 ure zvečer, a ni bilo ne škofa ne Smoleja; dobro nas je potegnil. —

Danes smo se zopet skupaj zbrali in zahtevali račun, kam da je denar prišel, toda poslušajte kaj je far Smolej rekel, rekel je: Farmani nimajo pravice vprašati, samo plačati!

Izvolili smo novi cerkveni odbor, a ravno danes je prišel blagajnik in sta s Smolejem denar pobrala, kar so ljudje pri maši darovali. Smolej pa pravi: "Le pijmo ga, saj Slovenci imajo dosti denarja!" No pa saj on ima veselje do salonov če je kaj ženskega spola, ako pa žensk ni, pa tudi on veselje zgubi. Tudi kuharico ima iz tistega kraja, kjer prepevajo: "Proklete šiškarce ste snoč' k... itd."

Dragi čitatelji "Glas Svobode" ako potrebujete upravitelje, vam priporočam župnika Smoleja in pa blagajnika Jarja. Onadva znata izvrstno gospodariti. Ako je danes 10.000 dolga bodite uverjeni, da jutri ga bo 15.000. Rečeno je da pojde Smolej od nas: no je prav; stare hlače in druge cunje že imamo, da mu kres zasmodimo v njegovo čast in slavo. Resnicoljub,

Edward Pauch

gostilničar
 663 Blue Island Avenue
 CHICAGO.

Čitajte rojaki!

Znano je, da se z ameriškanskim kmetijstvom dožene imovitost, neodvisnost in sreča. Drugi narodi kupujejo zemljo, vstanovljajo naselbine, vasi trge, mesta, pomagajo si medsebojno, postanejo i-moviti, neodvisni, čislani, ter ohranijo in širijo svojo narodnost. Čas je tudi za nas Slovence, da se osrčimo in oprimemo kmetijstva v Ameriki. Kupimo dobro zemljo in vstanovimo slovenske naselbine, lepo novo domovino, in zaistnimo prijetno bodočnost sebi dragi rodbini svoji, in našim potomcem. Prodajemo kmetije in zemlje, in imamo izvrstni svet za naselbine, z zdravim podnebjem, dobro vodo in blizo velikih mest kjer se vse lahko dobro proda, kjer je industrija živahna in delavec ma denar, ker je njegova plača polovico višja, kot na jugovshodu. Pišite na:

BRUNSHMID, ALBINA & ROVNJAK,
 708 So. 10. St., MINNEAPOLIS, MINN.

POZOR!

OZNANILO!!

VABILO!!!

Vsem cenjenim rojakom naznanjam, da sem prevzel

na 3913 St. Clair Ave., v CLEVELANDU, O.,

dobro znani SALOON

od starosta slovenskega "Sokola" gosp. Louis Reharja. Podpisani se cenjenim rojakom najtopleje priporočam ter se nadjam, da bode vsak zadovoljen, kdor me poseti. S spoštovanjem

Gabrijel Trampuš, gostilničar

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
 Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
 CHICAGO, ILL.
 Telefon Morgan 433.

Rodovitna zemljišča v državi Michigan Ogemaw County pr \$7.50v Missouri \$8.50 naprej in v Texas \$15 naprej aket.

Obdelana in neobdelana zemljišča v vseh državah Amerike

Vozne listke (šifkarte), zavarovalnine, pošiljenj denarja na vse kraje, izterjevanje zapuščnine in vsa notarska dela po najnižjih cenah preskrbi

John J. Pollak,

534z W. 18th St., Chicago, Ill.

Ripley dežela.

Najlepše kmetije ali gozd v največji naselbini Slovencev v Ameriki.

Plačilne pogoje si sam napravi. Naše sadje je bilo z prvim darilom na razstavah obdarjeno. Plačaš express, pošljem ti uzorec kaj tukaj raste.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

Prvi in edini samostojen slovenski posredovalec zemlje v Ameriki

Glas Svobode

Vsem društvam, gostilničarjem, trgovcem kakor tudi posamesnikom se priporoča "Glas Svobode" za nabavljenje vsakovrstnih tiskovin kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine; priskrbi društvena pravila in prevode iz tujih jezikov na slovenski jezik ali obratno.

Vsa pojasnila se dajajo naročnikom "Glas Svobode" brezplačno, samo poštna znamka za 2c, je za odgovor priložiti.

IZ STARE DOMOVINE

Pošta v Kandiji. Trgovinsko ministrstvo je dovolilo ustanovitve novega poštnege urada v Kandiji pri Novem mestu.

Smrtna nesreča. V rudokopu v Zagorju je pritisnil voz za rudo rudarja Gregorja Lovrača tako, da je izdihnil čez eno uro.

Strela je ubila, kakor poročajo iz Zadra v Dalmaciji dne 24. avg. v Benkovacu pastirja Atlagica in 17 ovac; dekle, ki je bilo blizu pastirja, pa nevarno oplazilo. Vobče prinašajo razni domovinski listi letos izredno mnogoštevilna poročila o nesrečah te vrste.

Vlak je skočil s tira na progi Zagreb Varaždin med postajama Tergorište-Pušča Bistra. Ponesrečilo se je 30 oseb 3 so mrtve.

Uboj. V Velenju je bil letos ob cerkvenem žegnanju pretep. Rudar Napotnik je Gregorju Kovachu zasadil nož s tako silo v glavo, da se je zgrudil na tla in v trenutku izdihnil.

S srpom je v Klanecu na Krasu težko ranil 45letni Anton Korošec svojo ženo. Mož je popival več dni, in da se nato nista z ženo najpresrečnejše pogledala, je čisto gotovo. Ženo so prepeljali v tržaško bolnišnico, mož je pa pobegnil.

Kratek proces. V Šiški sta se spila na cesti znana "Fašenk" in "Solata" in se obkladala z najlepšimi priimki. Mimo je prišel župan, ki je začel psovke. Na mestu je obsodil vsakega na tri ure zapora, občinski stražnik ju je pa takoj odpeljal za omrežje.

Velikanski ogenj v Blatogradu na Koroškem je uničil, kakor že omenjeno, devetim posestnikom 18 poslopij. Pogorela je tudi šola in cerkev z zvonikom vred. Vsi štirje zvonovi so se stopili vsled vročine. Zažgali so najbrže otroci ki so se igrali z užgalicami. Blatograd je leta 1872. pogorel čisto ves, pa tudi okoli leta 1890. je bil velik ogenj v vasi.

Na plesišču mu je odsekal roko. Ko je bilo v Truškah v Istri žegnanje in ples je prišel plesati tudi kmečki fant Ivan Škergat iz Kubeđa pri Dekanih. Plesal je vedno z enim in istim dekletom. To je vzbudilo ljubosumnost delavca Petra Udoviča. Kmalu je nastal med njima prepir, v katerem je Škergat Udoviča tako udaril s pestjo po nosu, da se mu je vtila kri. Ta je skočil v kuhinjo po sekiro in ko se je vrnil, zamahnil je po nasprotniku in mu odsekal levo roko, ki je obvisela le na par mišicah in nekoliko kože. Težko ranjeni je imel toliko moči, da je stekel za napadalcem. Kmalu se je pa zgrudil nezavesten na tla. Prepeljali so ga v tržaško bolnico.

Sadna in grozdna razstava v Novem mestu. Kmetijska podružnica novomeška priredi 26. do 28. septembra t. l. sadno in grozdno razstavo, ki naj pokaže, koliko je sadjarstvo v zadnjih 20 letih napredovalo in katere sadne vrste se za dolensko stran najbolj priporočajo.

Štrajk delavcev na progi istrske železnice je izbruhnil štrajk vseh dninarjev na progi istrske železnice Rakotole-Poreč, ki zahtevajo višjo mezdó. Štrajk je popolnoma upravičen in je le obudovati uboge trpine na progi, da sò vzdržali do sedaj. Kajti od kadar je bila otvorena ta istrska proga, je ostala mezda za dninarje na progi vedno tako mizerna, kakor je bila začetkom, dasi so se med tem vse življenske potreščine znatno podražile. Mezda je sploh tako mizerna da je naravnost v sramoto upravi železnice. Želimo zato trpinom mnogo uspeha!

Nesreča v Zagorju ob Savli. Zopet se je pripetila nesreča, katera je ta mesec že četrta, a zopet je zahtevala smrt. Ponesrečenec Uran, star šele 16 let, je šel v takozvani "Hochspannungsraum", kar je pa strogo pod kaznijo prepovedan vstop, a radovednost ga je vlekla noter ter je prijel za žico, v koji je bil električni tok s 3100 volti. Bil je na mestu mrtve. Kakor že gori omenjeno, da je to četrti slučaj ta mesec — in to je najbolj žalostno,

da vsi po lastni krivdi. — Ne moremo zamočeti, da bi ne omenili predzadnji slučaj, ko je pri pogrebu govoril g. kaplan nagrobni govor, da je to prst božji itd., a ko se je rajni Hrastelj ubil, je govoril: "Bog te je hotel k sebi, zato te je, dragi nam Jakob, tako nenadoma iztrgal iz rok itd." Tam ni bil "prst božji", ker je bil duša klerikalizma v Zagorju, a ubogi trpin, ki se trudi v nevarnosti za svoj vsakdanji kruh in mora dati svoje življenje — to je pri naši duhovščini prst božji. — Fej! taki mesramnosti!

Ljubeznjiv mož, še ljubeznjivejša žena. V Jenkovih ulicah št. 20 stanujoči železolar Jožef Baumann — leg. Böhm je napravil za 68 K goljufivih dolgov in zapustivši svojo v blagoslovljenem stanu se nahajajočo ženo z 19 mesečno hčerko v hudem pomanjkanju neznano kam pobegnil. — Še brezsrčnejše je pa napravila 28letna vrtnarjeva žena Apolonijsa Tomšičeva roj. Miševa. Kakor znano, je Tomšič pred kratkim pogorel in potegnil zavarovalnino. Poleg tega je imel še nesrečo, da se je njegova žena zagledala v 32-letnega oženjenega kamnoseka Franceta Novaka (pravzaprav se je le-ta zagledal v Tomšičevo zavarovalnino). Ljubezen ju je dovedla tako daleč da je Novak zapustil svojo družino in jo s Tomšičevo, ki je tudi popustila moža in 4 majhne otroke, popihal bajó proti Ameriki. Pobralla je vse izkaze, za doto je pa novemu možu prinesla 1000 K, katere je bil Tomšič dobil kot zavarovalnino. Kdor bi kaj vedel o pobeglih, naj takoj sporoči zamušeni ženi, odnosno možu, ali pa mestni policiji ljubljanski.

Zopet nesreča na dolenski železnici. Pavliha, posestnik iz Obleske primskovske fare je peljal dne 30. avgusta breskve v Ljubljano. Okrog polu 9. zvečer je prišel proti Višnji gori, ko je pripeljal dolenski vlak v smeri iz Ljubljane proti Novem mestu. Jeli hotel nesrečnej vlak prehiteti, ali je zadremal na vozu, se ne ve. Konj je prišel še pravočasno čez tir, a voz je zdrobilo, Pavliha so pa prenesli težko ranjenega v vagon, da ga prepeljejo v novomeško bolnišnico, a v Trebnjem je že izdihnil, kjer so ga odnesli v ondotno mrtvašnico. Rajnki je bil star 32 let. Zapustil je ženo in štiri otročiče.

Grozovita nesreča na vojaških vajah. Gorski artilerijski polk, ki je stacioniran v Beljaku je imel vaje med Strmcem in Vernbergom na Koroškem. Pri tem se je na neznan način sprožil nabit top in topničar Franc Kovačič, ki je stopil proti predpisom pred cev topa, je našel strašno smrt. Glavo in roke mu je odtrgalo od telesa in vrglo daleč proč. Uvedli so strogo preiskavo, kdo je zakrivil to nesrečo.

Nesreča v litjski predilnici. V litjski predilnici se je pripetila velika nesreča. Delavec Ramor je šel po lestvi navzgor, da bi mazal stroj. Lestva baje ni bila dobro speta in se je razklenila, ter je Ramor padel na tla. Na lice mesta prihiteli tovarniški zdravnik dr. Jenko (Ljubljancan) je konstatiral, da si je ponesrečenec zlomil eno roko in eno nogo, ter tudi zelo pobil na lice. Prenesli so ga na njegovo stanovanje; pozneje ga pa odposlali v bolnico v Ljubljano.

14 dni za klic "Živila Hrvatska!" Na Reki je bil obsojen delavec Majer na 14 dni zapora, ker je na ulici zaklical "Živila Hrvatska!"

Eksotičen deželno-vladni konceptni praktikant. Kranjski deželni predsednik Schwarz je dobil praktikanta z prelepim imenom Carlo Marchese Paulucci del Roncole Calabrese, ki bo pomagati upravljati slovensko kranjsko deželo.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja

TEL. CANAL 7641

Šolske potrebščine in trpežne obleke za šolske dečke in deklice po čudovito nizkih cenah ta teden

Ako hranite naše premijske kupone si stem prištedite nadaljnih 3½ centov pri dolarju.

Obleke za šolske dečke, dobro in trpežno delane iz domačega blaga "double breasted" suknja in hlače do kolen, velikost 9 do 15, \$1.69 izvanredna cena, obleka ..

Čevlji za dečke, za zavezat iz trpežnega telečjega usnja, lepo in prikladno izdelane, velikost 8½ do 13½ par po .. 98c

Velikost 1 do 5½ par po .. \$1.39

Carter's črnilo samo .. 3¾c

Library Paste (lepilo), najboljšje vrste za prilepljenje podob in fotografij, posoda za .. 3¾c

Pisalni papir (Tablets) 6 x 9 palcev raven tudi za pisavo s črnilom po .. 3¾c

Peresni zaboječki in škatle s tremi predali s ključavnico in ključem, 2¾ x 8½ palcev sedaj samo po .. 5c

Najboljši svinčniki, razne izbire po .. 4c

Dobri svinčniki s ali brez redirke po .. 1c

Šolske tablice 6x9 palcev, po 3¾c 7 x 11 po 4¾c. brezšumne (noiseless) 7 x 11 palcev po .. 9c.

Peresni držaji iz trdega lesa, 3c komad po ..

Pisalni črtan papir v (Tablets) samo .. 3c

Univerzalni držaji s peresom, svinčnikom in redirko po ... 4c

Aluminium posoda za črnilo s pokrovom iz iste kovine, samo .. 10c

Redirka za svinčnik in črnilo, velikost 2¾ palca, komad po .. 1c

Pozlačeni peresni držaji, vredni 15c, sedaj samo po .. 4c

Fountain peresa s pozlačenim okovom in s stekleno cevjo po .. 10c

4 čevlje dolgi jermeni za knjige zvezat, močnim držajem, samo .. 19c

Šolske torbice, raznovrstnih barv po .. 17c

12 palcev dolga ravnila, samo po .. 1c

6 komadov raznobarvanih svinčnikov v papirnatih škatlah, škatla po .. 4c

Spodnje obleke za otroke, srednje teže pletene srajce, hlače ali spodnje hlače, velikost 28 do 34, polna vrednost 35c. sedaj komad po .. 23c

50 tucetov za otroke pletenih vesta in hlače, dobrega kroja in trpežne, navadna cena 25c., Vaša izbira po .. 15c

Blouse za dečke, velika zaloga s kolarji, izbira velikih finih vzorcev, velikost za 4 do 14 letne, navadna cena 35c. sedaj samo .. 21c

Dr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Moderna gostilna.

HOERBER PIVO IN DOBRA KUHA.

Slovenci, to je slovensko podjetje in za dobro postrežbo Vam jamči

MARTIN NEMANICH
813--22 St., blizu slov. cerkve, CHICAGO.

Slovenci!

Gotovo, da se poznamo. Prej sem delal 9 let v Bernardovi vinarni na Blue Island Ave., sedaj imam lastno in dobro urejeno

GOSTILNO

na 680 Blue Island Ave., blizu Atlas pivovarne.

IG. F. HALLER.

ATLAS PIVO. BUSINESS LUNCH

PRVI DOLAR

prihranjen je samo nenavaden slučaj. Drugi dolar prihranjen povzroči navado, ki navadno vodi do bogastva. Odprite še danes vlogo s

Industrial Savings Bank

652 Blue Island Ave.

Odprto vsako soboto večer do 8 ure

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Atlas in Pilzen pivo, likerji, smodke, prost prigrizek.

Zastopnik najboljših parobrodskih črt Pošiljatev denarja na vse dele sveta po najnižjem kurzu in točno.

Mohor Mladič

572 Blue Island Avenue blizu Loomis St.

Telephone Canal 3214.

CHICAGO,

ILLINOIS

John O. Hruby

TRGOVEC

s pohištvo, železuino, pečmi, karpeti itd.

Peči in ringerji (wringers) se hitro in dobro popravijs

589-591 Centre Avenue

Chicago, Ill.

FOTOGRAFIJE.

katere hočete imeti prišle mesec so velike važnosti sosebno za bodočo nevesto in ženina. — Za te poročne slike je

Wilke

Izkušen fotograf, vodja

Slike izdelam po zmernih cenah v najboljši izdelovalnici fotografij. Obisk naše galerije slik Vas o tem prepriča.

391-393 Blue Island Ave., vogal 14. Place

ESTABLISHED 1883 — CHICAGO — PHONE CANAL 287

"Vsa Vaša zdravila izvrstno delujejo. Jaz sem popolnoma zadovoljen na njih delovanju." Jos. F. Hanak, St. Mary's Seminary, La Porte, Tex

BOLI-LI VAS HRBET?

Ali izgledate blede in zabuhli v obraz? Ali vas bole noge? Steli slabi? Ali je vaša voda barvna in boleča? Trpite-li na pomanjkanju sape? Ako res, potem imate gotovo kako nadlogo v obistih ali jetrih. V takih slučajih bode te našli, da bo

SEVEROVO Zdravilo za obisti in jetra

vaš najboljši prijatelj. Poskusite eno steklenico istega in se prepričajte. Pravilno rabljenje in hoja na svežem zraku bo najbolje delovalo v vsakem slučaju takih bolezni. Cena 75c in \$1.25.

"Vaše Zdravilo za obisti in jetra—katerega eno steklenico sem porabil—je pomagalo tako, da je odstranilo mojo zaspanost iz glave. Tudi Vaš Življenski balzam, ki sem ga rabil pred časom, je dobro in veliko pomagal. Vsaki nered pri prebavljenju in druge želodne neredi so izginili." Johan Kasprek, Deweyville Texas.

Prebavljate li pravilno?

Ako ne, potem storite kakor je g. Kasparek. Pomagajte naravi k delovanju. Poskusite

Severov Življenski balzam

Rabite ga po navodilu in kmalu se bode te počutili kakor nov človek. To je okrepevalna tonika in pomoč življenja. Cena 75c.

Ali vas boli glava?

Glavobol je skoro najpogostejša bolezen, ker na istej trpe včasih skoro vsakdo ne glede na starost.

Severovi Praški zoper glavobol in nevralgijo

bodo premenili vaše hudo stanje. Ozdravili so že tisoče. Poskusite jih. Dvanajst praškov v vsaki škatlici. Cena 25 centov.

PRODAJAJO SE V VSEH LEKARNAH. VEDNO VPRAŠAJTE SAMO ZA SEVEROVA ZDRAVILA

Zdravniški nasvet damo na zahtevo zastoj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Nekatere prodajalne trde, da

cena tega ali onega je za polovico...

nižja. Mi tega ne storimo. Temveč pridite in oglejte si naše blago. V zalogi imamo najlepšo vrsto OBLEK, SLAMNIKOV, KLOBUKOV, OVRATNIC, SRAJČ, SPODNJE OBLEKE itd. Pridite in oglejte si naše vzorce za moške obleke. Oglejte si našo zalogo OBUČE.

TEL. CANAL 1198

Kloboučníci a obchodníci zboží výpravným
ZAKÁZKOVÉ PRÁCI VĚNUJE SE
ZVLÁŠTNÍ POZORNOST
598-600
BLUE ISLAND AVENUE

Pozor rojaki!

Potujočim rojakom po Združenih državah, onim v Chicagu in drugim po okolici, naznanjam, da točim v svojem ravno kupljenem

saloonu "Triglav"

vedno sveže "Atlas" pivo in vsakovrstne likerje. Unijske smodke na razpolago. V zabavo vam služi popravljeno kegljišče in "pool" miza. Zagotavljam solidno postrežbo in se priporočam za obilen obisk.

John Mladič

617 So. Center Ave.,
blizu 19. ceste, CHICAGO, ILL.

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

756 W. 19 St. Tel. Canal 6296

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto. Pošilja se denar navse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

RAZNO IN DRUGO.

Velika nesreča na morju. Blizu otoka Korfu se je potopil velik angleški parnik "Louiziana", ki je vozil orožje na Japonsko. Kapitan se je usmrtil, vsi drugi člani z moštvo vred so utonili.

Poln cerkven nabiralnik so našli v zidu pri popraviljanju cerkve Sv. Križa v Beljaku. Najbrž je bil dotični nabiralnik tako vzidan, da so ljudje vanj dajali denar, potem so pa cerkveni upravitelji pozabili nanj. Se vidi, kakšni reveži so gotovi gospodje, ki kar pozabijo na polne nabiralnike!

Češki antimilitaristični kongres Dela se na to, da bi se vršil ta kongres še tekoče leto na Dunaju. Udeležili bi se ga delegatje antimilitarističnih organizacij ne le čeških, moravskih in šleskih, potem Gor. in Dol. Avstrije, Galicije, Dalmacije in Bosne; ba je pridejo tudi Francozi in Belgijci. — Prvi tak kongres je bil zabranjen in sklicatelji vrženi v zapor.

Ločitev države od cerkve na Švicarskem. Po vzorcu ženevskega kantona hoče sedaj tudi bazelski kanton urediti svoje odnose nasproti cerkvi, oziroma cerkvam. Gre se za reformirano in starokatoliško cerkev. Rimskokatoliška cerkev pripada v bazelskem kantonu k takozvanim svobodnim cerkvam, ki niso spojene z državo. Po tozadavnem zakonskem načrtu se ima s 1. januarjem 1909. izločiti izproračuna postavka v bogočastne svrhe.

Velika nesreča s puško. Iz Stolnega Belegrada se poroča: Posestnik Andrej Acs je prišel z lova v neko gostilno. Naenkrat se mu je sprožila puška ter je krogla zadela dve v gostilni se nahajajoči ženski smrtno. Tudi neki otrok je bil ustreljen. Posestnik je pobegnil.

Zeppelin se zopet dvigne v zrak. Iz Kostnice poročajo, da se grof Zeppelin med 20. in 30. septembra zopet dvigne v zrak s starejšim zrakoplovom model števil. 4. Zrakoplov, uničen v Echterdingenu, bo popravljen šele za spomlad.

Dva milijona mark so nabrali doslej Nemci za novi Zeppelinov zrakoplov.

Poneverjenja v nemških tvornicah orožja in streliva. Po nemških tvornicah orožja in streliva so zasledili velike tatvine in zaprli 20 oseb, pri katerih so našli kar cela orožna skladišča.

Železnice bodo gnali z električno močjo. Avstro-ogrski železničarski list poroča, da je železniška uprava resno sklenila pričeti s porabo električne moči za železnice. Najprej se bo poskusilo pri progi Attuang-Selztal, potem pridete na vrsto progi Arlberg in Opčina-Trst. Ti kraji so zelo strmi in je tam mnogo predorov, v katerih je premogovi dim kaj neprijeten. V Trstu bodo napravili veliko električno centralo s parnimi stroji, drugod pa se bodo porabile vodne moči.

Boj z roparjem. V Remetincu na Hrvaškem je postajališče, kjer upravlja blagajno čuvaj. Zvečer 27. avg. je vlomil v poslopje iz Ložca na Kočevskem rojeni pekovski pomočnik Gustav Mitter, da oropa blagajno. Slučajno pa se je čuvaj vrnil ter planil po roparju. Vnel se je med njima boj na življenje in smrt. Končno se je čuvaju posrečilo potegniti revolver ter je usmrtil roparja s strelom v trebuh.

Modras je pičil blizu Tržiča na Primorskem pri vojaških vajah častniškega namestnika pri 16. lovskem bataljonu Gustava Kaiserja. Spravili so ga takoj v garnizijsko bolnišnico v Trst, vendar ni dosti upanja, da bi ozdravel.

Ako te je pičila čebela, osa ali kaka druga žuželka, odstrani najprej želo, nato drgni dotično mesto močno z novo narezano čebulo. To sredstvo olajša bolečine in zabrani, da rana ne oteče.

Dva dni med podganami. Iz Kašova na Ogrskem se poroča sledeče: Iz bolnišnice je začetkom avgusta ušla neka ženska, in sicer jo je ubrala skoz opek podzemelj,

ski kanal, ki služi odtekanju deževnice. Morala se je plaziti po trebuhu, ker je bila luknja preozka. A naenkrat se ne more premakniti niti naprej niti nazaj. Dva dni je tičala reva v tej luknji. Podgane so ji bile razglodale obojni nogi in eno roko. Slučajno so v bližini začuli njeno stokanje in treba je bilo kanal raztrgati, da se je izvelela nesrečnica na prosti zrak.

Kako ozdravimo pijanca? Pred nekaj dnevi je prikolovratil na kolodvor v Kranju pijanec-možakar. Bil je tako močno vinjen, da ga izprevodniki niso mogli pustiti v voz, da bi se odpeljal z vlakom. Zato je začel razgrajati po kolodvoru in to je dalo povod službujočemu uradniku, da ga je ukazal proč odvesti. Hudomušna dva delavca, ki sta imela izvršiti ta ukaz, peljeta pijanca k vodnjaku in ga začeta oblivati. Kmalu se je pokazal dober učinek mrzle vode. Po par krepkih polivih se je začela možu vračati zavest, da se je popolnoma streznil. Je li se je zahvalil delavcema za neprostovoljen tuš, to nam pa ni znano.

Praški občinski svet bo ba je razpuščen. Stvar je značilna za avstrijske razmere sploh. Praška občina potrebuje cevi za nov vodovod. Ponudbo je naročila industrijska družba za železo, ki je nemška ter neka francoska trdka. Druga ponudba je bila za velik znesek dražja od prve, občinski svet pa je hotel nabavo vendar oddati francoski družbi iz narodnih obzirov. Višja svota bi šla seveda iz žepa davkoplačevalcev. Tudi tukaj je francoska trdka ponudila dobovo za 28.000 kron dražje kakor nemška. Občina bi pa tudi to delo rajši oddala francoski družbi. Zaradi teh dogodkov hočejo razpustiti občinski svet.

Tako se zgodi, če fant pri ljubici spi. V Laškem trgu se je nekemu slikarju potožilo po svoji v Celju bivajoči ljubici in se je odpeljal tja. Ko se je zjutraj od svoje golobice poslovil, je šel na vlak. Ker je bil pa fant zelo truden, je v vlaku zaspal in mesto da bi izstopil ven v Laškem, se je pripeljal v Ljubljano, kjer so ga zbudili. Toda kako nazaj? Voznega listka in tudi denarja ni poznal njegov žep nič. Naglo se odpravi k starinarjem in proda tam edini suknjič, potem se na golorok odpelje nazaj. Sedaj pa je zaljubljeni fant hotel imeti proti povračilu suknjič nazaj, češ, da ga brez njega zebe. Starinar mu je ustregel in italco zaljubljenca ne bo potreba golorokemu obiskovati svoje celjske ljubice.

Rapidna križarka "Admiral Spaun". — Čez kakih 14 mesecev spustijo v Pulju v morje rapidno križarko "Admiral Spaun", ki bo prva ladja avstrijske mornarice, katero bodo gnale turbine. Križarka bo imela izredno hitrost. Ladja bo dolga 125 m, široka 12,8 m, globoka 4,5 m. Displacement znaša 3500 ton; stroj bo gonilo 16 kotlov, ki bo razvijal 20.000 konjskih močij. Na uro bo preletela ladja 26 morskih milj, nekaj ur celo 28. To bo sploh jedna najhitrejših bojnih ladij. — Delo je vseskozi domače.

Konj se je zmotil. Na Dunaju je šla po ulicah Adela Ank, ki je imela na glavi modern klobuk z mnogo zelenjave in svetja. Prišedša mimo fijakarskega stojišča je dobil neki konj apetit po zelenjavi ter je hlalnil v klobuku. Gospodična je hotela rešiti klobuk ter se je zgrabila z obema rokama za glavo, a pri tem jo je konj z zobmi še na roki ranil. Pred sodiščem je fijakar zatrjeval, da Dunaj nima mirnejšega konja kakor je njegov, a kdo bi mu zameril, da je pri pogledu na toliko paše dobil apetit. Izgovor pa možu ni pomagal, temveč je moral plačati 10 K globe.

ANTON LINHARD & SON

— Pogrebni —

Kočije za dobiti za vse priložnosti
471 W. 19th Street Chicago, Ill.

TAKO JE NEVADNO.

Kitajska. dogodba. Spisal C. Murat.

Nekega jutra je cesar Jun-Ho-Sran pozno vstal. Bil je skrajno zlovoljen, dal je poklicati vrhovnega čuvaja harema ter mu reče:

— Danes sem predavanje mojih svetovalcev zaspal in nisem dal moje odredbe, tikajoč se vladanja svojih dežel. Takisto sem zaspal jutrajno molitev in sem vsled tega duhove mojih prednikov razsrdil. Gotovo moramo občutne nezgode pričakovati. In vse to prihaja od tega, ko me je rjovenje neke živali na vrtu motilo, da nisem moral pravočasno zaspati.

Vrhovni čuvaj harema vpraša, na vsem životu se tresoč:

— Se je morebiti kak tiger na vrt priplazil? —

Cesar je samo z ramami zgomignil.

— Ti najdeš vedno tam nevarnosti, kjer jih ni. Tiger ne rjovi tako, če kje vlomi. —

— Potem je bil kak osel? — vpraša zopet haremski čuvaj. —

Tudi ta tako grozno rjovi. —

— Ne, — odgovori cesar, ko je nekaj časa premišljal. — To vpitje je bilo veliko, veliko tihotneje. Jaz sem si ga dobro zapomnil. —

In poskusil je upitje posnemati. —

— Popolnoma prav, — dé haremski čuvaj. — Jaz bi hotel tako vse učenjake države sklicati. Naj preiščejo vse knjige, da doženejo, kaka žival bi utegnila biti. —

S temi besedami se je nadčuvaj harema, z neštevilnimi pokloni odstranil, šel je mirno domu, iznil škodelico čaja, nekoliko časa prespal in se čez tri ure k cesarju povrnil.

— Zvedenci so vprašanje rešili. Žival, ktera te ni, o sin nebeški, spati pustila, je znana med učenim svetom pod imenom "žaba". Ona je zelo prekanjena, živi v travi in je jako hitra, se ne da z lahkoto vloviti, ter je zelene barve. —

— Naravno se potem ne pusti v travi lahko vjeti, — pritrdi cesar. Toda jaz hočem, da jo vzletemu vjamete in usmrtite, sploh, da se vse vkrene, da zamorem mojim dolžnostim, kot vladar, nemoteno zadostiti. —

— Tvoja želja, o sin nebeški je, kakor vidiš, skoraj neizvedljiva, vendar hočemo vse naše znanje in naše moči žrtvovati, ter ljubezen in udanost do Tebe nam bo morebiti moč podelila, da to težavno nalogo rešimo. —

— Jaz se zahvaljujem že vnaprej, — prikima cesar, — razglasim po vsem dvoru, da bom vedel vsakega marljivost po zaslugi ceniti in obdariti. —

Po predpisnem številu poklonov je haremski čuvaj odšel.

Obrnil se je do nekega haremskega čuvaja nižje vrste, ter mu veli:

— Žaba se je na vrtu pojavila. Pusti jo vloviti in usmrtiti. —

Le ta haremski čuvaj, je dobljeni ukaz izročil hišniku, ta pa višjemu vrtnarju; višji vrtnar je ukazal vrtnarju rož, in ta je oddal ukaz zopet višjemu zalivaču, višji zalivač je ukazal nižjemu zalivaču. A poslednji je poklical delavca Tun-Li in mu reče:

— Pojdi in vlovi mi žabo! —

Tun-Li je šel na vrt, in vlovil žabo, ktera je ravno po poti skakala; prijel jo je za zadnje nožice, ter tresel ob kamen in jo potem ponesel k nižjemu zalivaču, kateri jo je višjemu zalivaču izročil.

— Tukaj je. —

Višji zalivač je žabo nesel k vrtnarju rož, le ta jo je izročil višjemu vrtnarju in potem je prišla v roke hišnika, od tega k nižjemu haremskemu čuvaju, a končno je le ta dogodek višjemu čuvaju harema javil.

— Tukaj je žaba. Mi smo jo vlovili in usmrtili. —

A višji čuvaj harema je rekel: — Ne, ne, to bi bilo mnogo preprosto. —

In ukazal je, da se ima na največji "gong" potrkavati, da se

vse dvorno osobje: lovci, čuvaji, vojaki, palačni stražniki in duhovniki skličejo.

Grozna zmešnjava je nastala.

Cesar, pri oknu stoječ, je videl, ko je šel vrhovni povelnik lovcev mimo okna, ter se radoval nad njegovo bojno opravo. Nosil je železno oklopje, v pasu je tičalo najmanje deset bodal, na vsaki strani je nosil po en meč. V eni roki je držal kopje, a v drugi velikanski lok. Raz ramen sta mu visela dva tula polna pšice. Na enemu je bilo zapisano:

— Pozor! Zastrupljeno! —

Na drugemu je bilo začitati:

— Le te pšice niso otrovane. —

Lovci so šli za njihovim povelnikom. Obkolili so celi vrt. Za vsakem grmom je stal lovec, z nametom lokom. Čuvaji so obkolili palačo. Za vsakimi vrati in za vsakem oknom je stal vojak z golim mečem, da žival usmrti, ako bi utegnila v palačo siliti. Za vsak slučaj pa je stal en polk vojaštva na dvorišču pripravljen.

Duhovniki so v tempeljnih bogoslužje opravljali in prosili za srečni izid podvzeta.

V notrajnih sobah so palačni čuvaji jokajoče gospe tolažili, ter jim bajke pripovedovali.

Medtem je cesar hodil od enega do drugega, ter jih k gorečnosti spodbujal, obetajoč jim bogate nagrade. Tako je dan minul.

Ko se je mrak na zemljo vlegel, začulo se je od vrta zmagovito upitje. Višji čuvaj harema je hitel k cesarju, vrgel se na kolena ter zaklical:

— Žaba je usmrčena! —

Njemu je sledilo šest palačnih čuvajev, kateri so nosili na velikanskem zlatim krožniku belotrebno in zelenohrbtato žabo s zdrobljeno glavo.

— Neverjetno, — reče cesar, — da se more sploh taka mala živalica v temi viditi. —

— To moremo le naši marljivosti pripisati. Ti sin nebeški, — je vzdihnil višji paznik harema. — To ni bilo kar tako lahko. Toda jaz sem vse preskrbel, vsakemu svoje mesto določil. No pa, da resnico govorim, ne gre samo meni za sluzga, kajti vsakteri je storil svojo dolžnost po možnosti. —

Cesar je nagubančil čelo.

— O ne, ne vsaki! Ko sem bil na vrtu, da sem moštvo nadzoroval, opazil sem nekega človeka lenariti. Imel je na sebi navadno delavsko obleko, kakoršno dni-narji nosijo. Medtem, ko je bil vsakteri uposlen, ležal je oni na trebuhu, ter si pustil hrbet od solne obsevanosti. Jaz hočem takoj vedeti, kdo je bil. —

Višji haremski čuvaj je odhitel, da izvrši povelje.

Bil je to Tun-Li. Potem, ko je žabo vlovil ter jo nižjemu zalivaču izročil, se je vlegel in počival celi dan.

Kmalu so ga našli, ter cesarju javili:

— Delavec se imenuje Tun-Li. —

— Zakaj se valja po tleh kot prešič, ko so se vsi drugi trudili, da vlovijo žabo? — je jezno vprašal cesar.

— Iz prirojene zlobnosti in lenobe — je bil odgovor. — Navadno ljudstvo je skrajno zanikerno. Kaj čemo s takimi ljudmi početi? Oni so lenobi privajeni, in vedno praznujejo.

— Prav — reče cesar, — vsaki dobi svojo nagrado. —

In delil je radodarno dokaze njegovega priznanja. Višji haremski čuvaj je dobil za tri leta doneske treh najbogatejših dežel. Ostali palačni čuvaji so dobili z zlatom pretkane kaftane, ko so gošpem prijetne bajke pripovedovali. Duhovniki so bili z zlatom obdarovani in so dobili toliko darilne živali, da drugokrat v petih letih ne toliko. Orožje vrhovnega povelnika lovcev, je bilo z dragimi kamni posuto. Tudi učenjaki niso prazni ostali. Eni so dobili krogle na čepice, drugi praznične obleke, a nekteri so mandarinini postali. Vsi so darila dobili samo Tun-Li je dobil 50 batin s palico prisojenih, ko je lenaril, medtem

ko se je vsak drugi trudil, da vlovi žabo.

Batine mu je višji vrtnar prismolil, višji čuvaj harema je pa navzoč stal, ter udarce štel.

Tako se godi po celem svetu.

Neki kitajski pregovor pravi: — Kdor leži, bi moral včasih stati, in kdor stoji, bi nasprotno moral velikokrat ležati. —

Ne trpite za reumatizmom.

Drgnite otekle in bolne ude z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

in čudili se bodele radi hitrega ozdravljenja. — Rabil sem Vaš Pain Expeller 20 let drugod in tukaj z izbornimi uspehi v slučajih reumatizma prehlajenja, bolezni v križu in sličnih pojavih. Sedaj ne morem biti brez njega.

Rev. H. W. Freytag, Hamel, Ill.

Na vsaki steklenici je naša varnostna znamka "sidro".

25 in 50 cent. v vseh lekarnah.

F. Ad. RICHTER & CO.

215 Pearl St., New York.

CUNARD HUNGARIAN AMERICAN LINE

Iz New Yorka v Sredozemsko morje in Adrijska pristanišča. V REKO potom GIBRALTARJA, NEAPELJA IN TRSTA.

Novi, moderni parniki s dvema vijakoma.

Slavonia, Pannonia, Carpathia, Ultonia (Teški 10,000 do 13,000 stotov)

Parnika "CARONIA" in "CARMANIA", dva največja parnika na svetu celo leto redno vozita.

CUNARD STEAMSHIP COMPANY LTD.

F. G. WHITING, ravnatelj. 67 Dearborn St., Chicago

Najnovejša slovanska tvrdka

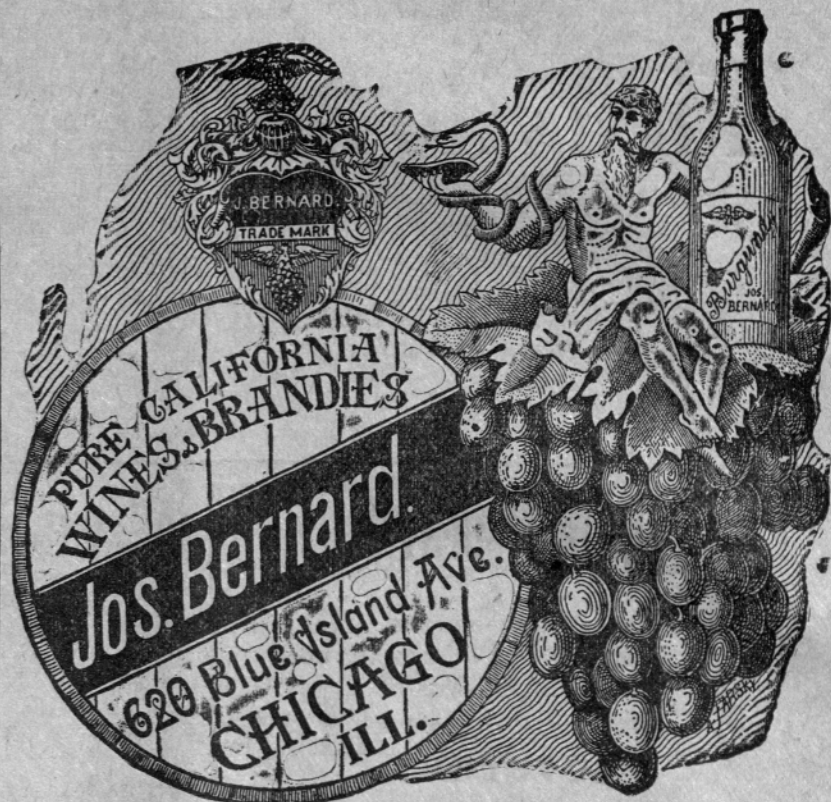
EMIL BACHMAN

580 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin.

Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pilsil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

NAVARNO ZNAMENJE

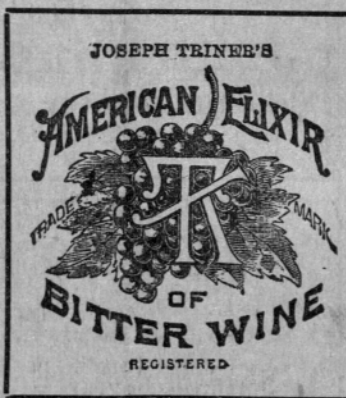
Jako malo ljudi postanejo žrtve, takojšnjih nevarnih bolezni. Navadno neka nejevolja se počuti pred napadom, ali vsako ostane neopaženo, ali se ga prezre. Taka nejevolja je **navarno znamenje narave**. Marebiti je bodlaj, slabost, zabasnost, onemoglost ali skoraj vedno je

POKVARJEN APETIT

kar nas opozarja na dejstvo, da tukaj nekaj ni v redu. Moder človek nikdar ne prezre opomine, vedoč provdobra, da bi iz tega lahko postala nevarna bolezen. Mogoče, da bi prošlo brez zdravil. Mi Vam želimo, da bi bili na varnem, to pa zamorete biti le ako vživite

TRINERJEVO ZDRAVILNO GRENKO VINO

To zdravilo deluje hitro. Ojačuje želodec njega žleze in okrepuje živce k rednemu delovanju, in ako so rane v želodečnih žlezah jih ozdravi v najkrajšem času. Stori Vam bode, kar nobeno drugo zdravilo na svetu ne učine. Vam bode

pospešilo dober tek, popolno prebavljenje, mirno spanje, ojačilo mišice in živce, očistilo kri, dalo zdravo barvo, energijo, korajžo in popolno zdravje.

Vzdrževalo Vam bode Vašo družino močno in zdravo, zato ker se lahko daje otrokom kakor odraslim. Koristi vsakem želodcu, naj bo bolan ali zdrav. Urejuje njega delovanje in je edino želodečno zdravilo.

UPRAŠANJE. Ali ste že kedaj opazili, da so Vas nekteri trgovci prevarili, ko so Vam dajali ponarejeno "grenko vino" na mesto TRINERJEVEGA, katero je EDINO GRENKO VINO? Bodite previdni in zavrnite vse ponarejeno. Ako potrebujete zdravilni nasvet, pišite nam in naš zdravnik Vam ga bode dal brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vseh notranjih želodečnih boleznih,

Na prodaj v lekarnah, v dobrih gostilnah in pri izdelovatelju

JOS. TRINER,

616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.